

Kasys Veržikas
6443 S
Washington

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Lėidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdį
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16. Ill.
Victory 2-4372.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16. Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, balandžio (april) 22 d. 1954 m.

Kaina 10 c.

Nr. 16 (189)

JURGIS VOLDEMARAS

AISKINAMOS PEARL HARBOR PASLAPTYS

Įdomus dalykas yra istorijos kūrmosi raida. — Kas šiandien, mums atrodo neabejotinai istorijos faktai, rytoj bus aiškina jau kitaip; poryt kas nors suras naujų dokumentų, naujų šaltinių, ir gal tik po daugelio metų istorikams pavyks viską konsoliduoti ir, kaip užbaigtą reikalą, padėti ant lentynos.

Bet ir tada, žiūrėk, atsiras koks mokslo žiurkė, kuris bandys įrodinėti, jog tas ar kuris kitas prieš šimtą metų įvykęs faktas jo kolegų buvo neteisingai nušviestas. Parašys naują istorinę knygą ir vėl iš naujo užvirs karštos diskusijos.

Ne be reikalo žmogus, kaip Pierre Laval'is prieš jį susaudant, mėgsta sušukti: aš nesuprastas, mane įvertins istorija. Daug nesuprastų žmonių tyliai nuėjo anapus slenkščio, ir tik metam bėgant objektyvūs stebėtojai mokoje tinkamai įvertinti jų nuopelnus. Lygiai ir daugelis įvykių ilgai pasiliks neišaiškintais ir neįrodytais, kol pagaliau mokslo vyrams pasiseks tai padaryti.

Vienas iš tokių neišaiškintų įvykių šiandien yra Amerikos įsivylimas I-II-ajai pasauliniam karui. Ypač aplinkybės, kuriose buvo paleisti pirmieji sūviai ir kuriose žuvo pirmasis Amerikos kareivis.

Techniškai įmant, kaip ligi šiol ir yra oficialiai aiškina, Amerikos užpuolimas buvo Ašies valstybių susitarimo išdava. Roma, Berlynas ir Tokio pasidalino į tūkso sferomis ir veikė pagal bendrą nustatytą planą. Bet laikas nuo laiko pasigirsta balsai, kad Jungt. Valstybės pirmosios sulaužė neutralumo politiką ir pačios išprovokavo karą. Ypač Roosevelt politikiniai priešai griežtai pasisako, jog karas buvo išprovokuotas, ir išprovokuotas ne laiku. Girdi, prezidentas pasidavė Churchill'io įtaikai ir darė viską, kad tik išgelbėtų Angliją.

Bet jokie panašūs pareiškimai nesukėlė tokios sensacijos, kaip tik ką Amerikos spaudoje pasirodžiusi admirolo A. Theobald knyga "The Big Secret of Pearl Harbor". Admirolas Theobald karo išvakarėse vadovavo Amerikos laivams naikintojams Pearl Harbor uoste, Havajuose. Pasibaigus karui jisai stropiai rinko įvairiausių medžiagą paremti savo įsitikinimui, jog už Pearl Harbor katastrofą atsakingas ne kas kitas, kaip prezidentas Rooseveltas. — Kaip oficialiai žinoma, japonų užpuolimas ant šios amerikiečių bazės buvo be galo nuostolingas. Amerikos laivyną ir kariuomenės dalinius japonų lėktuvai užpuolė visiškai nepasirengusius. 3303 jūrininkai ir kareiviai žuvo, 1272 buvo sužeisti. Japonai paskandino 2 kovos laivus, 3 laivus naikintojus ir 3 kitokio tipo laivus; sužalojo 6 kovos laivus, 3 kreiserius, 4 laivus naikintojus ir kitokio tipo laivus; 177 Amerikos lėktuvai buvo sunaikinti.

Šis staigus Japonijos užpuolimas sukėlė Amerikos visuomenės nuotaiką karui, kuri ligi to laiko

buvo labai pasyvi ir nepalanki bet kokiai karinei intervencijai užjūry.

Adm. Theobald aiškina, kad po Prancūzijos kapituliacijos Roco seveltas įsitikino, kad JAV turi stoti atviron kovon Didžiosios Britanijos pusėje. Bet krašte viešpataujant izoliacionizmo dvasiai, kongresas niekad nebūtų paskelbęs karo Ašies valstybėms. Reikėjo imtis drastiškų priemonių, kad išjudintų kongresą ir pakeitų krašto nuotaikas.

Taigi prez. Rooseveltas sąmoningai pradėjo provokuoti Ašies valstybes, ieškodamas konflikto. Anglijai buvo pradėta siūsti karinė pagalba jūros keliais, kur slankiojo vokiečių povandeniniai laivai; pasirašyta su Anglija savitarpinės pagalbos sutartis prieš Japoniją Pacifike; Anglija, Olandija (kolonijos) ir Amerika visiškai nutraukė su japonais prekybą ir juos ekonomiškai užbloko; 1941 m. lapkr. 26 dienos nota privertė Japoniją nutraukti diplomatinės derybas Washingtono, nepaliekant jai kitos išeities, kaip pasiduoti ar pradėti karą; Havajų vandenynse buvo sąmoningai laiku įvykdyta daliniai, kas buvo paskatinimas netikėtam užpuolimui.

Adm. Theobald savo knygoje duoda įdomių faktų, iš kurių matoma, maždaug kuriuo laiku ir kurioj vietoj Japonija pradės ataką. Amerikos žvalgybai pavyko išaiškinti japonų slaptą šifrą ir iš šifruotų pranešimų galima buvo spėti, jog japonai rengiasi pulti Havajų bazę. Nežiūrint to, Rooseveltas įsakymu visa tai buvo laikoma paslapytu nuo Havajų karinės bazės vadų. Net gruodžio 6 d., kada buvo iššifruotas ir jam perduotas paskutinės japonų radio telegramos, kurios, ant Roosevelto, "reikė karą", nieko nebuvo padaryta, kad tuoj perspėjus Havajų bazę. Tik sekmadienio vidurdienį (gruodžio 7 d.), buvo pasiūstas įspėjimas pasirošti, bet, deja, jau buvo per vėlu.

Štai kokie faktai iškeliami švie su tik po 12 su viršum metų. — Specialios komisijos Roosevelto ir Trumano administracijos laikais Pearl Harbor užpuolimą tyrinėjo keletą kartų, bet tada šios katastrofos kaltė buvo verčiama ant Havajų laivyno vado — admirolo Kimmel ir leit. generolo Short. Šiandien gi, patys kariškiai, jau išėjo į atsargas, svarbiausiu kal-tininku skaito prez. Rooseveltą, o Kimmel'į ir Short vadina "kariškais kankiniais".

Neabejotina, kad daugelis Amerikos piliečių šią adm. Theobald knygą skaitys su nepasitikėjimu ir laikys, jog tai tik mėginimas nuplauti savo kaltę ir ją suversti ant jau mirusio žmogaus galvos. Kiti šią knygą priims už tikrą pinigą ir keiks savo buvusį prezidentą. Gal tik ateity pavyks istorikams nustatyti, kas iš tikrųjų buvo kankinys ir kas kaltininkas.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio narių, gyvenančių Chicagoje, žiniai.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Chicago Skyriaus narių metinis visuotinis susirinkimas įvyksta š. m. balandžio mėn. 24 dieną 6 val. po pietų, šeštadienį, "Laisvosios Lietuvos" patalpose, 3157 S. Emerald Ave.

Visi nariai, nariai atsikėlę gyventi Chicagon iš kitų vietovių ir norintieji įstoti į sąjūdį nariais, kviečiami susirinkime dalyvauti.

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDIS
CHICAGOS SKYRIUS

POLYNA STOSKA, Metropoli tan Operos Solistė, išpildys lietuviškų dainų programą Margučio jubiliejinėje muzikos šventėje, sekmadienį, gegužės 2 d., Civic Operos Rūmuose.

POLITIKOS IR ŪKIO FAKTAI

(Skubančiam Skaitytojui)

Ženeva—Šveicarija

● Didieji demokratai ir didieji raudonieji.

Balandžio mėn. 26 dieną turi prasidėti konferencija, kurioje dalyvaus 3 didieji demokratai (Amerika, Anglija, Prancūzija) ir du didieji raudonieji (Sovietai ir raudonoji Kinija). Svarbiausias klausimas: karas Indokinijoje. — Prancūzų nesėkmė Indokinijoje — palankus dalykas raudoniešiams.

Amerika

● Amerika organizuoja koaliciją Indokinijoje.

Numatyta kariška koalicija prieš raudonuosius iš 10 valstybių. Jų tarpe Amerika, Anglija ir Prancūzija. Yra gan stambių neišikimimų su Prancūzija. Samprotaujama, kad Amerika visvien ten kariuotė, net jeigu Prancūzija ir pasitrauktų. Ir Amerikos karo laivyno daliniai būk jau sukinejasi apie Indokiniją. Dalykas darosi vis karštesnis. Juk nežinia, kaip reaguotų raudonoji Kinija ir Sovietai.

● Sovietų bombos nelabai baisios.

Amerika ne tik gamina bombas, bet labai skubiai ruošiasi apsigynimui nuo jų. Kol kas žinomos tokios priemonės. — Amerikos raudonoji kariuomenė išpūtė apie 6 valandas. Per tą laiką bus pakile Amerikos lėktuvai naikintojai — prieš tokią priešų bombonešį iš jvairių Amerikos karo bazių. Jeigu priešui pasisektų visvien praspukti, tai prie didesniųjų Amerikos miestų yra įrengtos priešlėktuvinės priemonės, kurios su gan dideliu tikrumu sunaikintų priešą dar jam nespėjus atlikti savo darbo. Ir žinoma, tuo pačiu laiku Amerikos bombonešiai naikintų priešų kariškus centrus.

● Iš kur Sovietų atominės bombos?

Dr. Robert Oppenheimer buvo

direktorius tos laboratorijos, kuri pagamino pirmą atominę bombą Amerikai. Jis buvo patarėju labai svarbiose valdžios vietose. Jis dirbo ir prie vandenilio bombos. Buvo didelis vandenilio bombos priešininkas. Dabar tas ponas yra atleistas iš pareigų, dėl to, kad FBI patiekė žinių apie jo tampa ryšius su komunistais. Tardymai dar tik pradėti. Galutinis žodis jo byloje nepasakytas. Daug kas jį užstoja. Bet vis vien tokios žinios sukrečia ne tik Amerikos piliečius, bet ir kitas tautas.

● Amerika neišeis iš Europos.

Daug kas (o ypač Prancūzija) Europoje bijo, kad Amerika gali atšaukti savo kariuomenę iš Europos. Dabar Amerika pranešė, kad savo kariuomenės neatšauks. Tai pakėlė Europos nuotaikas ir esminiai paraginjo Prancūzija — greičiau dėtis prie Europos gynimo bendruomenės.

ANGLIJA

● Jau ir anglai dedasi prie Europos gynimo.

Po Amerikos užsienų ministro Dulles apsilankymo Londone, anglai pranešė, kad ir jie dėsasi prie Europos gynimo bendruomenės. Iki šio laiko tokio sutikimo anglai nebuvo davę. Dėl to ir Prancūzija daug svyravo. ...

AUSTRALIJA

● Ir čia Sovietų šnipai.

Australija yra ta vieta, kur anglai daro bandymus su savo atominėmis bombomis. Suprantama, kad Sovietai šitam reikalui skyrė daug pastangų. Dabar pabėgo Sovietų ambasados Australijoje trečiasis sekretorius, kuriam buvo pavesta organizuoti šnipinėjimą Australijoje. Pabėgęs sekretorius paprašė Australų valdžios prieglaudos ir apsaugos. Už tai davė daug slaptų, Sovietus kompromituojančių žinių.

POLITINĖ APŽVALGA

KAZYS VERŽIKAS

PRANCŪZIJA HITLERIO PAREIGOSE

Vandenilio bomba nepadeda

"Didieji"! O kur mažieji?

Prancūzijos vaidmuo Sovietų strategijoje.

Didieji vėl greit pasirodys Ženevos scenoje. Tikrasis "vaidinimas" senai vyksta užkulisiuose. Ir sprendimai nebus padaryti ant scenos. Jie visada daromi užkulisiuose. Daug kas labai kaltina Europą bendrai, ir specialiai nirsta ant Prancūzijos. Dabar tokia mada. Kaip gi yra ištikrųjų?

Atsimename, kaip prasidėjo antrasis pasaulinis karas. Tada demokratinė kraštų atstovai ilgai buvo Maskvoje ir tarėsi su Stalinu, kaip geriau kovoti prieš Hitlerį. Taip jiems besitariant, "išdygo", visai netikėtai, kitas dalykas. Stalinas pasirašė sutartį su Hitleriu ir nutarė kovoti prieš demokratijas. Stalinas klaidos nepadarė. Hitleris sumušė demokratijas, o raudonieji gavo 600 milijonų žmonių į savo vergiją. (Prieš tai turėjo 180 milijonų).

Dabar Hitlerio nebėra. Sovietams atsirado vėl noras kovoti — prieš demokratijas. Bet ką kvieštis į talką. Jiems pasirodo, kad geras Sovietų "bendradarbis" galėtų būti Prancūzija. Už tai Sovietai gali žadėti Prancūzijai amžiną ramybę. Nebus ginkluotų vokiečių Prancūzijos pasonėje. Nereikės ir pačiai Prancūzijai pinigų eikvoti ginklavimuisi. Užteks Sovietų apsiginklavimo. Jei Prancūzai bus "paklusnūs", tai Sovietai gali sutikti palikti kokią kertele Indokinijos prancūzams. — Svarbiausia gi, Sovietai žada milijnišką ir labai "pelningą" prekybą prancūzams.

Ką gi už tą gaus Sovietai iš prancūzų? "Tik" šitiek. — Europos gynimas bus suardytas. Azijoje — raudonųjų dominavimui vartai, plačiai atkelti. To gi Sovietams ir užteks.

Ko norėjo ir ką gavo?

Akivaizdoje tokios padėties, Amerika paskubino vandenilio bombos reikalus. Svarbiausia, plačiai išgarsino tos vandenilio bombos baisumą. — Visiems suprantama, kodėl tai buvo padaryta.

Bet kas gi pasidarė? Pirmiausia, tai patys Amerikos žmonės išsigando. Išsigando ir Europa. Jau ir pagalvoti bijo apie karą. Ir labai mažai bestinga, kad Amerika būtų viso pasaulio apkaltinta už tas baisybes. Gi Sovietai pareiškė, kad jie taip pat turi tokias pat vandenilio bombas. Ir jei reikės — panaudos. Bet

kodėl taip "išėjo", kad visi atsistojo tik prieš Amerikos bombas?

Kiek vėliau, labai autoritetinčiai, Amerikos amsenys pareiškė, kad tokias bombas Amerika tik tada vartos, kai "kiti" pirmiau jas pradės vartoti. Labai rapinantis dalykas. Bet tai kam gi tas bombas ir gaminti, kam tokia reiklama? O jeigu jau "kiti" pirmiau pavartos tas bombas, tai gali būti ir pirmu revanšuotis? Suprantama, kad praktikoje gali būti ir kitaip, negu dabar kalbama. Bet gi eiliniam žmogui ir čia, ir Europoje, nėra aišku, kas čia darosi.

Ir dar vienas dalykas. Neper-senai buvo labai išgarsinta nauja Amerikos strategija. — Buvo pareiškta, kad tokia strategija bus tuojau pritaikyta naujam agresoriui. Pagal tą naują strategiją, Amerika pasiduos nuo agresoriaus toje vietoje, kur jis puola, bet smogs ten, kur agresorį galima iš karto sunaikinti.

Ar ta nauja strategija būtų taikoma Indokinijos kare, jei Amerika pasiryžt ten dalyvauti? Juk už Indokinijos raudonųjų stovi raudonoji Kinija ir Sovietai.

Tie klausimai neišskūs ir Europai. Jeigu kiltų kas nors panašaus į pasaulinio mąsto karą, tai Sovietų bomboms Europa yra daug arčiau ir lengviau prieinama, negu Amerika. Antras dalykas taip pat yra labai aiškus. — Europa būtų pirmoji Amerikos apsigynimo "linija".

Kas "mažiesiems", kas pavertiesiems?

Kaibama, kad didžiųjų susirėmimas ar net didelis karas artli. Gali būti. Bet kaž kaip nieko nesigirdi apie "mažuosius", apie Sovietų paverttasias ir žudomas tautas.

Juk per praėjusį karą ne "mažieji", bet "didieji" viešai ir slapta konferavo ir sprendimus darė. Juk visi žino ką, kas ir kaip padarė Jaltose.

Žino, kas iškėlė Sovietų galybę. Žino, kas padėjo raudoniešiams įsigalėti Kinijoje. Daug kas sako, kad tai praeties klaidos. — Dabar bus kitaip. Bet kas gali uždrausti bijoti panašių klaidų ateityje?

Tad ar galima besąlyginiai — smerkti tuos, kurie į didžiųjų ginčus žiūri abejingai. Nei barimai, nei kaltinimai nepadės, nieko neįtikins. Pasaulis sutvertas ne vien didiesiems.

"MAŽOSIOS LIETUVOS REIKALAS — YRA VISOS LIETUVOS REIKALAS"

Pareiškė Mažosios Lietuvos Tarybos Pirmininkas ir Vliko narys E. Simonaitis, apsilankęs "Laisvosios Lietuvos" redakcijoje, š. m. balandžio mėn. 21 dieną.

Maž. Lietuvos Taryba, kurios pagrindinis uždavinys yra Maž. Lietuvos išlaisvinimas ir lietuvių išlaikymas, organizuoja laisvame pasaulyje Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Skyrius, kurių pareiga supažindinti pasau-

lį su Maž. Lietuvos gyvenimu, jos istorija ir suteikti visokeriopą paramą Maž. Lietuvos Tarybai.

Kad Maž. Lietuvos Tarybos veikla būtų sėkminga, reikalinga plačiosios visuomenės (ypač mūsų spaudos) parama.

Š. m. balandžio mėn. 25 d. 2 val. po pietų p. E. Simonaitis davys Lietuvos Auditorijoje viešą pranešimą, kuriu paklaუსyti turėtų kiekvienas lietuvis, nes ne daug turime gyvųjų lietuvių, kurie būtų iškalėję kacete keturis su puse metų.

Kultūrinės A.K.T.U.A.L.I.J.O.S

ZIGMAS JONYNAS

UŽMIRŠTI SPAUSDINIAI

Minint spaudos leidimo 50 metų sukaktį paminėti, noriu paliešti, kad ir nežymius, bet vistiek buvusius spaudinius, kurių niekur dabar neminama, o ir praetyje mažai kur apie juos buvo užsiminta, todėl daug kam ir nežinoma.

Tai liečia praetis, prieš 37 metus įvykius, kuriuose, prisimenant tik iš atminties, gali pasitaikyti klaidų, todėl būsiu dėkingas tam, kas šį rašinį papildys arba pataisys.

1917 metais, pirmomis dienomis kovo mėn., kilus revoliucijai Rusijoje ir perėmus valdžią Valstybės Dūmai (Gosudarstvennaja Duma), pirmiausia buvo atkreiptas svarbiausias dėmesys į tuometinę milžinišką rusų kariuomenę, stengiantis ją patraukti į savąją pusę ir užtikrinti sau padėtį prieš nuverstą caro valdžią. Todėl pirmieji įsakymai kariuomenei, tarp įvairių suteiktų laisvų, panaikino pagarbos atidavimą karininkams ir generolams. Įvedė balsavimo keliu išrinkimą kariuomenės vadovybės (buvusių karininkų ir generolų vieton, kas toliau pasitarnavo galutiniam su griuvimui Rusijos armijos, o gal tai turėjo ir lemiamos reikšmės bolševikams paimti valdžią į savas rankas.

Remiantis tais įsakymais kariuomenei, matant besiplečiančią betvarę ir chaosą, sukruoto visų tautų (lenkų, estų, latvių, lietuvių) kariai organizuoti į savas tautines karių organizacijas, šaukti suvažiavimus, steigti armijų apimtyje savus tautinius tais laikais madon įėjusius "Karininkų Pildomuosius Komitetus".

Ir taip per sušauktą XII armijos karių atstovų suvažiavimą Rygoje 1917 m. balandžio mėn. išrenkamas tas Komitetas, pasivadinęs sutrumpintai "XII Armijos Karpilkomas", į kurį išrenkami: Ladas Natkevičius, Romualdas Liormanas, Antanas Juozapavičius, Juozas Mikuckis, Juozas Giedraitis, Zigmas Jonynas. Papildomai dar buvo kooptuoti: Stašelis, Kazys Šimonis ir Juozas Laurusevičius.

Pasiskirstant pareigomis — L. Natkevičius išrenkamas pirmininku, Z. Jonynas sekretorium. Dėl palaikymo ryšio su lietuivais kariais rusų daliniuose, užėmusiuose Vakarų fronto linijas, 1917 metais balandžio, gegužės, birželio, liepos mėnesiais leidžiamas spaudinys, autoriaus šio straipsnio ranka rašytas, nes patogesni būdų, net mašinėlės, nebuvo. Spaudinys buvo spausdinamas ant špirografo ir siuntinėjamas į dalinius per paštą.

Sužinojus, kur yra rusų dalinių lietuvių, o nėra susiorganizuavę, iš šio Korpilkomos buvo deleguojamas vienas narys suorganizuoti į kuopą ir užmegsti nuolatinius ryšius. Pasiekti visus fronto dalinius tekdavo naudoti vadinamas lazaretkas (auto mašinos suzeistiems transportuoti) ir priedo mikias kijas. Spaudinyje, gi, apart pasaulinių skurdžių žinių, daugiausia buvo kreipiamas dė-

mesys į savo organizacijos išplėtimą ir paiešką karių lietuvių rusų daliniuose.

Laikui bėgant, tų spaudinių pareikalavimas išsiplėtė ir skaičiumi paaugo iki 200 egz., kada reikėjo ranka rašyti 3—4 originalai, pasidarė tiek darbo, kad nebuvo galimybės visus jų norinčius gauti patenkinti, todėl "XII Armijos Karpilkomas" nutarė leisti savą laikraštį "Laisvas Žodis". Redakcijon buvo išrinkti: Ladas Natkevičius, Romualdas Liormanas, Juozas Giedrys, Antanas Juozapavičius ir Zigmas Jonynas. — Laikraštis buvo spausdinamas Rygoje, ten leidžiamo laikraščio "Garsas" spaustuveje (Elizavietinskaja 22). Besiplečiant lietuvių karių organizacijai, buvo sušauktas visuotinis lietuvių karių atstovų suvažiavimas Petrapilyje sudarytas Lietuvių Karininkų Centralinis Komitetas. Į tą komitetą buvo išrinkti: pirmininku — Laurynaitis, sekretorium — Z. Jonynas, nariais: Jurgis Elisonas, Rasinas, K. Skirpa, J. Byla ir kiti, kurių pavardžių nebeatmenu.

Be savo tiesioginių tautinių reikalų gynimo Rygoje, svaresniam pareiškimui paremti, buvo suorganizuotas dar iš lenkų, estų, latvių ir lietuvių karių taip vadinamas Nacionalinis blokas (Nacionalny blok).

Neilgai laikraščiu "Laisvas Žodis" teko gyventi, kaip ir visom tautinėm organizacijom. Įvykusi spalio revoliucija, kuri išvaikius Rusijos Steigiamąjį Seimą, paliko laisvę tik bolševikinėm organizacijom, užgniaužė bet kokią laisvę ir tautinėm mažumom, todėl ir šis mažai kam žinomas — "Laisvas Žodis" mirė. Mažai kas jį žinojo, bet kariai, kurie jį yra skaitę, atsimena, kad jis skleidė demokratinę mintis, stovėjo už Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimą, kėlė klausimą apie organizuotą su ginklu rankoje grįžimą lietuvių karių, Lietuvon, pro pagavo organizuotai atsispirti — anarchijai, kuri kilo spontaniškai visuose Rusijos kamuose, ypač tingai kariuomenės daliniuose — prieš savus karininkus ir generolus.

Dėka šio laikraščio ir pasiūlytųjų karių šviesuolių, buvo sudarę lietuviški daliniai, iš kurių kai kurie net bandė grįžti į Lietuvą kaip tikras kariuomenės dalinys, ginkluoti, bet vokiečių buvo klatingai priimti, o paskui nuginkluoti ir patalpinti belaisvių stovyklose.

Be organizavimo fizinės jėgos būsimai nepriklausomai Lietuvos valstybei, didžiausias dėmesys buvė kreipiamas į dvasinį karių auklėjimą, kurių dvasia ir meilė savam kraštui atspindėjo vėliausiam nepriklausomai Lietuvos kariuomenės eilėse, vadovaujant kovoms su iš visų pusių puoliančiomis desimteriopai skaitlingesniu priešų ir garbingai pelniusiais pergale. Tai buvo kariai — pirmūnai, kurie sudarė branduolį atgimusios savanorių-kūrėjų Lietuvos kariuomenės.

GYVENIMAS SOVIETŲ RUSIJOJE

Iš anglų kalbos vertė
J. Vizbaras—Sūdavas.

Amerikietis William L. Ryan, kaip Associated Press korespondentas, šešis mėnesius gyvenęs Maskvoje, — atsidėjęs studijuoja "Pravdą" ir kitus rusų žurnalus, aprašantis gyvenimo sąlygas atskirose Sovietų sąjungos respublikose.

Be to, pats korespondentas asmeniškai perkeliavo Sov. Rusiją nuo Suomijos iki Irano. Šią žiemą grįžo į U.S.A. ir čia, be jokios cenzūros, savo straipsnių eilėje "Russia Today" aprašo, ką jis pastebėjo Sovietų Rusijoje.

Charakteringesnes AP. korespondento straipsnių vietas patiekšime mašoniems "LL" skaitytojams.

Geresnio gyvenimo viltys, Stalinui mirus.

Po Stalino mirties ir L. Berijės

likvidavimo, Sovietų žmonių masėse buvo pakilęs tikėjimas, kad teroro ir baimės laikmetis yra praėjęs ir Malenkovo valdžia atneš naujų palengvinimų bei laisvų. Žinodamas šias žmonių nuotakas, premieras G. Malenkovas, stengdamasis įsitvirtinti valdžioje, griebėsi visokių priemonių darbininkų masės prieš patraukti ir jų lojalumą valdžiai laimėti. Šiam tikslui ir buvo jo sugaivota cenzūra, savo straipsnių eilėje "Russia Today" aprašo, ką jis pastebėjo Sovietų Rusijoje.

Praėjusių metų rugsėjo mėnesio komunistų partijos generalinis sekretorius Nikita S. Chruščiov, darydamas ūkinę apžvalgą, pabrėžė, kad kaip kuriose Sov. respublikose naminių gyvulių, kaip avių, karvių, arklių ir kiaulių yra daug

SIMO VELBASIO BALETO STUDIJA VYKSTA Į TORONTO IR CLEVELAND

Š. M. GEGUŽĖS MĖN. 15 D. TORONTE, MASARIK HALL, 112 COWAN ST. (kampas Queen St. W.)

Ir š. m. gegužės mėn. 22 dn. CLEVELAND, OHIO, Slovenian Home salėje, 6409 St. Clair Ave — I V Y K S

BALETO VAKARAS - KONCERTAS

VAKARO PROGRAMĄ IŠPILDS GERIAUSIOS ŠOKĖJOS IS
SIMO VELBASIO BALETO STUDIJOS

Akomponuos MOTIEKAITIS.
PO PROGRAMOS — Š O K I A I.

mažiau, negu jų buvo 1917 met. Partija pareikalavo gyvulių auginimą miltose respublikose — pakelti 20% iki ateinančių metų spalį mėn. Tačiau tuo pat metu tas pats partijos suvažiavimas pareikalavo padidinti mėsos gaminių pardavimą žmonėms 37%, taip pat padidinti ir pieno produkciją ir jo gaminių pardavimą.

Iš to seka charakteringa išvada ir būdinga tik sovietinei santvarkai. Argi galima tuo pat metu skerti galvijus mėsei ir padidinti jų skaičių 20%? Ar galima tuo pat metu pagaminti daugiau odos gaminių ir padidinti galvijų kaimenių skaičių?

Be to, kaip rašo "Pravda", praėjusių metų rugsėjo laidoje, laike 1952—53 metų žiemų metu, dėl stoko pašaro ir ligų visoje Sovietų sąjungoje krito 2,5 milijonų galvijų. Be to, Kazakstano stepių rajonuose šalti ir sausi Sibiro vėjai praėjusių metų laikotarpiuose išžudė tūkstančius avių.

Toks laipsniškas gyvulių, tinka mėsai, mažėjimas Sov. Rusijoje kelia didžiausią susirūpinimą Centriniam Komunistų partijos Komitetui.

Akyvaizdoje šios padėties, auginti komunistų partijos nariai, žemės ūkio specialistai, kolektyvinių ūkių vadovai iš Maskvos buvo sukviesti į Alma Ata, Kazakstano sostinę, apsvaistyti ūkinę padėtį šitame regione, kuri kasmet eina žemyn.

Čia jiems buvo pranešta, kad apie galvijų: karvių, avių ir ožkų skaičiaus didinimą sunku ir galvoti, nes jis jau nuo 1940 m. ne-

sulaikoma mažėja. Taip pat čia buvo pranešta, kad 30 milijonų akrų, užplanuotų žolės auginimui ir šienui praėjusiais metais, buvo tik 2,30 išnaudota.

Traktorių stočių specialistai — yra silpnai ir paviršutiniškai parėngti, jie nesugeba išpildyti darbo normos, reikalaujamos iš kolektyvinių ūkių.

Padėtis Taškento, Uzbekstano ir Juodosios jūros respublikų rajonuose.

Kaip rodo Taškento valstybinės statistikos biuro žinios, galvijų ir pieno gaminių produkcija yra žemesnė, negu buvo prieš 1939 metus. Medvilnės auginimo rajone Tadjikistane — apdirbimo kombinatai, nežūrint visų valdžios pažadų ir išpildyti normų, yra tik fiktyvus ir ant popierio, toli nuo realybės, trūkumas mašinų ir specialistų.

Lygiai Georgijoje ir Dono baseino rajone bei Ukrainoje, kur žemės derlingumas ir ūkininkavimo sąlygos yra geriausios, negu centrinėje Azijoje, nesimato jokio progreso. Visur ta pati priežastis — sovietiško ūkio tvarka, trūkumas mechanizacijos, specialistų, silpna kelių ir transporto priemonių sistema — pagrindas modernaus ūkininkavimo.

Sovietų darbininkų masės laukia pažadėtų prekių ir maisto produktų. Atgal žengti negalima, nes tas buvo Malenkovo plačiai skelbiama per spaudą ir per sovietiško radio garsiakalbius.

ELENA KUPREVIČIUTĖ

Žymioji lietuvių smuikinkė, po sėkmingų koncertų Romoje, Paryžiuje, Londone ir Zuriče, balandžio 10 dieną jau atvyko į Ameriką. Jos pirmas pasirodymas Chicagoje įvyks gegužės 2 dieną, Civic Operos Rūmuose, Margučio Jubilėjiniame Koncerte.

Smulko kūrinius jina išpildys pritariant garsiajam Chicagos Simfoniniam orkestrui, kurį diriguos Vytautas Marijošius.

SOPHIE BARCUS KALBA IR VEIKIA

Aštuonis kartus savaitėje girdėdami nepaprastai gražiai skambantį per radiją Sophie Barcus balsą, nuosirdžiai pamilome ją, jos įdomiai vedamas radijo valandėles ir esame nepaprastai dėkingi tai lietuvių sargyboje budinčiai veikėjai už jos patriotinį darbą, už jos puoselėjamą tėvynės meilės, už kultūrinę veiklą. Už tai, nežūrint kokių įsitikinimų bebūtų lietuviai, visi ją gerbia. — Malonu, kad Sophie Barcus aktyviai veikia ir visuomeniniame darbe. Jos vadovaujamas Lietuvių radijo šeimininkų — Raudonojo Kryžiaus vienetas jau eilė metų kaip seniau Kalėdų, o dabar Velykų švenčių proga aplanko Park Forest Infirmary gyvenančius lietuvių senelius bei ligonius, patiekdamas jiems gražią menišką programą bei apdovanodamas dovanomis. Tai viena iš kilniausių tradicijų, kurią mes, lietuviai, turėtume nuosirdžiai paremti.

Ir šiais metais, Atvelykio metu, balandžio 25 d., 1 val. po pietų Prieglaudimo Auditorijos patalpose rengiama labai graži programa, kurioje dalyvaus muziko Balfio Pakšto vadovaujamas kanklių ir piemenėlių ragelių orkestras, muziko A. Paukščio vadovaujamas styginis orkestras, solistė A. Kalvaitytė, Ateities šokėjai, Simo Velbasio vedamos baleto studijos mokiniai, muziko Burbos vadovaujamas Suvalkiečių Draugijos choras. Solistės: Genovaitė Mačys, Juzė Putrimas, Genovaitė Peškienė, Jonė Bobinas, jaunas gabus 12 metų amžiaus akordionistas Juozukas Snukštas. Ta proga sveikinimo žodį tars Balfio generalinis sekretorius ponias Nora Gugis ir kunigas Petras Činikas.

Kiek teko girdėti, programoje dalyvaus daug svečių, kurie ta proga aplankys ir savo tautiečius senelius.

TERROS KNYGOS KLUBAS

TIKSLAI:

Atpiginti knygą skaitytojui, suburti gausenę skaitytojų šeimai, surasti skaitytojų kolonijose, kurias sunkiai pasiekia lietuviška knyga.

SĄLYGOS:

Skaitytojas prenumeratos sąlygomis leidykliui įmoka 10 dolerių, už kuriuos pasirenka knygą už 15 dolerių žemiau skelbiamame Terros leidinių sąraše.

Pirmieji 200 klubo narių visas pagal šį užsakymą pasirinktas knygas gauna įristas į kietus viršelius, neprimokėdami už tai nei cento.

Visi kiti Terros leidiniai, kurių nėra šiame sąraše, klubo nariams atiduodami su 20 — 25% nuolaida.

LEIDINIAI:

Vincas Krėvė: DANGAUS IR ŽEMĖS SŪNŪS — Balyz Sruoga: MILŽINO PAUNKSMĖ — Jonas Aistis: APIE LAIKĄ IR ŽMONES — Jurgis Savickis: ŽEMĖ DEGA — Vincas Krėvė: RYTŲ PASAKOS — Vydūnas: PROBOČIŲ ŠEŠĖLIAI — N. Gogolis: MIRUSIOS SIELOS — Thor Heyerdahl: KON-TIKI — Bernardas Brazdžionis: DIDŽIOJI KRYŽKELE — Antanas Miškinis: EILĖRAŠČIAI — Jonas Aistis: POEZIJA — Antanas Škėma: CĖLESTA — Jurgis Blekaitis: VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS — Sally Salminen: KOTRYNA — Liudas Dovydenas: NAKTYS KARALIŠKĖSE — Jieva Simonaitytė: PAVASARIŲ AUDROJ Mirko Jelusić: CEZARIS — John Steinbeck: PERLAS ir kt.

Visos šios knygos — pirmaeiliai savi ir verstiniai veikalai. Dalis jų jau išėjusios, dalis dar spaudoje, kitos ruošiamos spauda. Nei vienos užsisakytos knygos nereikės laukti per ilgai. Daugiau informacijų gausite leidykloje. Rašykite ir užsakymus siųskite —

T E R R A
748 West 33rd Street,
Chicago 16, Ill.

2 pusl. LAISVOJI LIETUVA

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION

3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Vyr. redaktorius Vyt. Staneika.
Redaguoja Redakcinė Komitija.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija talso ir talpina savo nuožūrai. Nesunaudoti rankraščiai grąžinami autoriams pareikalavus.
Pavaide ar slapyvardė pasirašyti

straipsniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Išdėstomųjų skelbimų kainos: 2.00 už colį vienoje skiltyje. Smulkūs skelbimai (ne mažiau 15 žodžių) — po 7 c. už žodį. Už telefonu priimtų skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. Prenumerata ir skelbimai priimami, paskambinus telefonu — Victory 2-4372.

Prenumerata: metams — 4.50; pusel metų — 2.50. Atskiras numeris 10 c. Subscription per year — \$ 4.50; 6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

JURGIS GUDAITIS

KUR JIE MUS VEDA?

Iki šio laiko vis dar yra tokių lietuviškų laikraščių Amerikoje, kurių svarbiausias ir dažniausias temos yra nepriklausomo Lietuvos gyvenimo dergimas, juodiniškas ir maišymas su puvais. Tokius straipsnius beskaitydamas skaitytojas labai lengvai įgauna įspūdį, kad Sovietai padarė Lietuvai didžiausią malonę, kad ją okupavo, kad išgelbėjo lietuvių tautą iš tų "baisumų". Kad taip rašo komunistų spauda, mes žinome ir suprantame. Jie yra rusų imperialistų atstovai ir agentai. Bet kai taip daro laikraščiai, kurių atsakingi žmonės stovi Lietuvos laisvinimo priesakyje — tai ir atsistoja klausimas, kur jie mus veda?

Žinau, jie sako, kad jie Lietuvos nešmeižia, kad jie niekina tik jos politikos vyrus, kad jie kritikuoja režimą. Jie kritikuoja praeitį. Sutinku, ir dėl jų tokių pareiškimų nuosirdumo neabejoju. Bet pažūrėkime į praeitį. Ką darė Sovietai okupavę Lietuvą? Pirmausia, jie užsuko visas savo melo mašinas tam, kad sunaikintų viską, kas buvo lietuviška, kas buvo nepriklausomos Lietuvos padaryta. Visiems aišku, kodėl jie taip darė. Bet neaišku, kodėl taip daro tie laikraščiai, kurių žmonės stovi (čia, Amerikoje) Lietuvos laisvinimo darbo pirmosios eilės, kurie viename puslapyje šaukia — graudena aukoti pinigais, o kitame niekiną viską, kas buvo nepriklausomoje Lietuvoje. Tas pakerta Lietuvos laisvinimo darbą, tas išrauna pasitikėjimą tiems asmenims, kurie stovi to

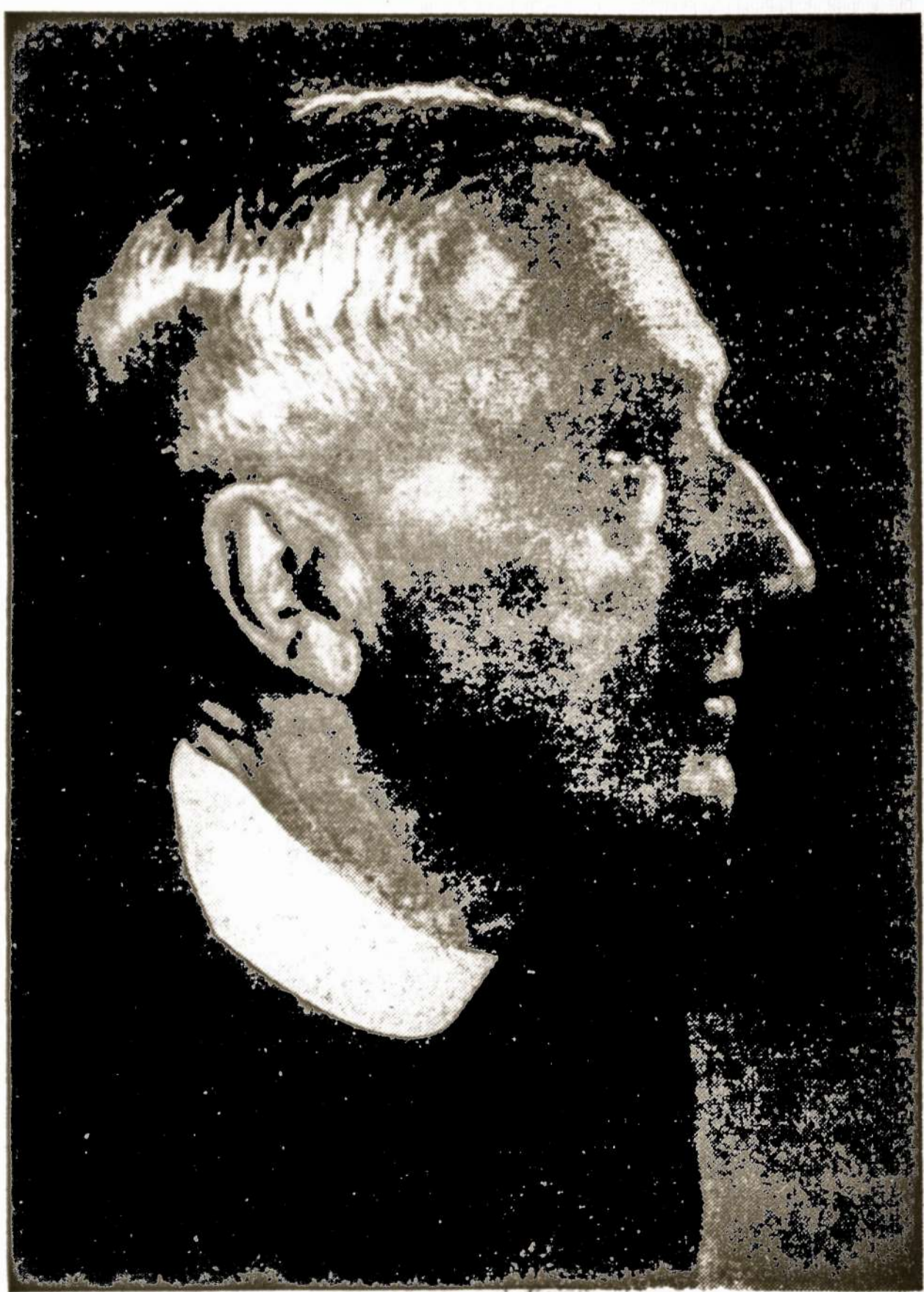
darbo priesakyje. Suprantu, kad gali būti ir faktiniai yra įvairių pažiūrų ir nepriklausomos Lietuvos politinį ir ūkio gyvenimą. Tai natūralu. Galima tuos dalykus aiškinti, kritikuoti, vienaip ar kitaip vertinti, bet talkininkauti sovietams jų melo propagandoje — nusikalstamas prieš Lietuvą.

Šitame pačiame "Laisvosios Lietuvos" numeryje rasite Estijos, Latvijos ir Lietuvos įžymių asmenų pasisakymus dėl tų valstybių purvinimo Švedijoje. Jų pareiškimai tinka visiems Lietuvos purvintojams.

Lietuvoje turėjome tris prezidentus — a. a. Smetoną, a. a. Grinių ir a. a. Stulginską. (Tautininkas, liaudininkas ir krikščionis demokratas).

Visi trys jie buvo taurūs žmonės, geri lietuviai ir savo krašto gynėjai. Nė vienas iš jų nebuvo šventai tobulas. Visi darė klaidas. O ir už tas klaidas, kurias jie darė, ne jie vieni tėra atsakomingi. Yra žmonių, kurie šiandien daugiausia šaukia tik dėl to, kad jų vaidmens niekas nepripažinti, kad jie atrodė nekaltiausiai an gelais ir galėtų atsistoti "priesakyje". Kaikada net pragyventi iš tų aukų, kurios gaunamos Lietuvos laisvinimui. Tokius asmenis žino ir seniau čia gyvenantieji lietuviai ir naujai atvykusiųjų. Jų pavardžių ir jų darbų atskleidimas tikrai nepatarnautų Lietuvos laisvinimui.

O mes visi (išskyrus komunistus), norime daryti tik tai, kas artina Lietuvos laisvę.

Kun. Mykolas Vaitkus, poetas, rašytojas ir kalbėtojas, specialiai Chicago Kultūros Tarybos pakviestas atvyksta — į Spaudos Metų atidarymo iškilmingąjį aktą. Čia jis, kaip gyvasis spaudos draudimo gadinys liudininkas, pasakys tą gadinę nušviečiantį žodį. Spaudos Metų atidarymo iškilmingas aktas bei spaudos kovotojų pagerimas bus gegužės 9 d. 1 val. po pietų Liudblom High School didžiojoje salėje.

Polemika

SKAUTAI IR POLITIKA

ATSAKYMAS KUN. SKTN. ST. YLAI

Rašo: T. ŠALTINIS

Į mano šia antrašte straipsnį, tilpusį š. m. "Laisv. Lietuvos" nr. 5, atsakė kun. sktn. Stasys Yla, LSS-gos Seserijos Dvasios Vadovas š. m. "Draugo" vasario 18 d. laidoje.

Rašydamas nemanau, kad į mane bus pradėta šaudyti pačia sunkiausia artillerija, kurios ugnies tvarkytoju, pasirodo, yra kun. Yla.

Pažiūrėkime, kur yra įkaitinimo priežastys ir ar teisinga ugnis ir kryptis vartojama prieš sunaikinimui.

Kun. sktn. Yla mano straipsnyje nusikalstamiausius paragrafus randa šiuos:

1. Labai nepatenkintas mano posakiu: "Kodėl dvasiškija panoro ir pagaliau išsikovojo teisę dalyvauti skautų sueigose, veikime, dvasiškoje priežiūroje?" Ir tuoj pat rašo, kad aš turėčiau žinoti, "jog ne dvasiškija pati išsikovojo, bet skautų organizacijos vyriausioji vadovybė paprašė jiems duoti kapelionus".

Kaip iš tiesų buvo?

Pažiūrėkime, kokių būdu skautų vadovybė paprašė (ar "paprašė") jiems duoti kapelionus. Tai geriausiai bus matyti iš tų laikų, kai dvasios vadovai dar nebuvo įėję į LSS-gą.

1945 m. Wiesbadeno, Vokietijoje, D.P. stovykloje veikė dvi lietuvių skautų draugovės: D.L.K. Kęstučio ir Kunigaikštienės Birutės.

Ramybės dėliai, tuntas turėjo dvasios vadovą kun. Jokubaitį. Jis buvo ir mokytoju gimnazijoje. Mokiniamis per daug į akis nekrisdavo, kad kapelionas vaikšto už rankos paėmęs mokinius ir mokines. Mokytojas ar kapelionas visokių reikalų gali turėti ir kažin ar koks mokinis ar mokinė trauks ranką iš kapeliono.

Vėliau paaiškėjo, kad tuo būdu kapelionas J. skiltininkus ir skiltininkes kviesdavosi į visai ne stovykloje, bet mieste, esantį privatu savo butelį, kur ragindavo mesti skautus ir pereiti pas ateitininkus. "Atvertimai" vykdavo sėkmingais. Namu turėdavo grįžti po vieną, kad nekiltų įtarimas. (Tuo laiku amerikonių okupacinė valdžia dar nebuvo davusi leidimo veikti ateitininkams).

Tą dalyką savo draugininkui pranešė vienas iš "apsiviečiamųjų". Po to v. sktn. Stasys Jakštas tą neleistiną kapeliono elgesį iškėlė per tunto vadijos posėdį prie kun. J. Bet kun. Jokubaitis ne tik neatsiprašė, bet net viešai atkirto, kad, kadangi skautų organizaciją įsteigė anglų generolas, todėl jnai (skautų organizacija) netinka geram jaunimui! (sic).

Kaip jums atrodo. Gerb. sktn. Yla, ar toks lietuvių dvasininko elgesys pateisinamas? Ko tokiam elgesyje daugiau: objektyvaus skautiškumo, ar politikos? Ir ar tai neparodo, kokiomis priemonėmis buvo kovojama už skautų dvasios vadovų poziciją, iki pagaliau ji buvo išsikovota.

Dar netartas galutinis žodis, ar

tuolaikinė lietuvių skautų vadovybė pasielgė teisingai, ar ne, įsileisdama dvasininkus tremties skautų organizacijon, bet noriu manyti, anuometinė skautų vadovybė iš dvasininkų norėjo ir tikėjosi gražaus, broliško, lietuviško, skautiško bendradarbiavimo. Tačiau šiandien kaikiuriose vietose to pagėdauto sklandumo nėra. Priešingai, kai kurie skautų dvasios vadovai, net vyriausieji dvasios vadovai, eina skautams visiškai nepriimtiniu keliu, nevengdami net skautų organizacijos skaldymo bei politikavimo.

Skautų dvasios vadovai turi daug įtakos skautus keliant į augštesnį laipsnį.

Tai antras mano "nusikalstamas" paragrafas, žiūrint kun. sktn. Ylos akimis.

LSS-gos Seserijos Dvasios Vadovas turėtų žinoti, kaip elgiasi ir ką daro jo vienas artimiausių skautų bendradarbių — LSS-gos Brolijos Dvasios Vadovas kun. J. Vaišnys. Bet Yla užakcentavo nežiną, taigi tenka šis tas pranešti.

Pav., Brolijos Dvasios Vadovas kun. Vaišnys net su kumštėmis daug į stalą skautų vadovų sueigoje, kai nesutinkama su jo nuomone ir kai siūloma pakelti į aukštesnį laipsnį jam nepriimtinius asmenis.

Arba: ir priešingai, kai nesutinkama su jo pasiūlymais pakelti į vyresnį laipsnį (net skautę — Ylos globotinę — ne tik skautę), tai meta sueigą ir apsvilkęs maudymosi kostiumą išsina ir ežerą maudyti. (Aš čia vengiu minėti jaunimo pavardes — jie juk nieku nedėsi su šia "byla").

Arba: vieno dvasios vadovo spaudimu Chicago Geležinio Vilko draugovės skiltininkas K., be draugininko žinios buvo paskirtas kitoms pareigoms.

Arba vėl: II-sios skautų stovyklos komendantas, III-sios stovyklos vyrininko pavaduotojas, IV-sios stovyklos vyrininkas (Chicago tunte), viešai dvasios vadovo ignoruojamas, kaip turįs savo nuomonę, kartais nesutinkančią su dvasios vadovo nuomone. Tremtyje, Vokietijoje, Hanau a. m., D.P. stovykloje tas pats asmuo, berods, buvo jaunesniųjų skautų draugininku. Jis veikė ir Lietuvoje po pagrindžio skautuose. Nežiūrint visa to, jis tebešioja geltoną kaklaryšį ir tėra vyr. skiltininkas. Tai skautas J. Š.

Ar šių pavyzdžių jau užteks kun. sktn. Ylai, ar jis pageidaus dar daugiau?

Ta proga galima paminėti, kad vietomis dvasios vadovai nenori leisti skautų vieneto vadovui pasirinkti dvasios vadovą, o reikalauja priimti tokį, koks bus paskirtas. Ir tik po ginčų, pasiekusių beveik audros įtampą, leista pasirinkti savo vienietui dvasios vadovą. (Chicago, Ill.).

Tai yra net daugiau, negu rašiau "L. Liet." nr. 5. Tai yra jau ne tik įtakos primetimas keliant skautus į aukštesnį laipsnį, bet net prievartavimas skautų vadovams.

(Bus daugiau).

LEONAS SABALIŪNAS ..

Daugiau pareigos jausmo, kolegos!

Dirbant bet kokį darbą, žmogus turi turėti tam tikrą pareigos jausmą. Panašus pareigos jausmas yra būtinas dirbant bet kokį organizacinį darbą. Minint organizacinį darbą, turiu galvoje lietuvių studentų veiklą Chicagoje ir Chicago universitetuose, o "pareigos jausmą" — studentų atsinešimą į tą visą veiklą.

Chicagoje veikia lietuvių studentų Sąjungos JAV-bėse skyrius, įvairūs klubai universitetuose — ("Lituanica" klubas Illinois universitete), ir kitoki vienetai lietuvių ar svetimtaučių tarpe. Tačiau nors ir aukščiau minėtiems vienetais vadovauja gerai išsilavinę studentai ir JAV-bių nusistatymas pavergtų kraštų atžvilgiu pakropo mūsų naudai, tuo palengvindamas mūsų veiklą universitetuose, lietuvių studentų, nesidomintių savų organizacijų veikla, skaičius jei nekyla, tai jau tikrai nei kiek nemažėja. Laikotarpy,

kada tauta iš savo sūnų laukia didžiausio pasišventimo, didžiausio visų pastangų suteikimo mūsų bendram tikslui atsiekti, tas pareigos jausmas lyg ir nyksta.

Nesinori būti pesimistu, tačiau pačiam būnant studentu ir matant kai kurių visišką nesidomėjimą lietuvių studentų veikla ir dar žinant, kad ateinantys studentai ne bebus matę lietuvišką gimnaziją, o bus baigę amerikiečių mokyklas, darosi truputį liūdina ir net bangu. Kodėl visa tai daros? — Pažvelkim į kai kuriuos nugirstus pasiteisinimus.

Dažnai girdėti skundžiantis, kad susirinkimai neįdomūs, kad juose nieko nenuveikiama ir, kad dėl to neapsimoka laiko leisti.

Studenta, apleidžiantį savo organizacijos veiklą dėl panašios priežasties, laikau nusikalstusiu tai organizacijai. Skaitau nusikalstusiu dėl to, kad jis, vieton savo nepasitenkinimą esama veikla kė-

LIETUVIŠKU KELIU

Rašo: STP. VYKINTAS

Spauda — pagrindinis įrankis.

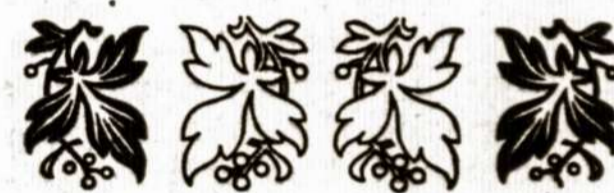
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Valdyba per "Elta" paskelbė savo atsišaukimą į laisvuosius lietuvių 50 metų lietuvių spaudos draudimo panaikinimo proga. Atsišaukime paberta daug gražių minčių, paraginti visi lietuviai pa minėti šią brangią Lietuvai sukaktį ir belstis į svetimųjų sąžinę, kad šių dienų Lietuvos okupacija ir jos spaudos nelaisvė būtų greičiau panaikinta.

Šia proga norime pabrėžti, kad lietuvių spaudos draudimo panaikinimas iš carinės Rusijos pusės nebuvo nei jokia malonė, nei rusų laisvės dovana. Tai buvo atkaklių lietuvių kovotojų ilgos ir sunkios kovos vaisius. Simanas Daukantas, Motiejus Valančius, Basanavičius, Kudirka, Vaižgantas, Povilas Višinskis (gaila, kad tokią pavarde atsirado ir dabartinis laisvos spaudos smaugikas Višinskis), Petras Vileišis ir tūkstančiai knygnešių ir knygraščių iškovojo Lietuvai nors dalinę spaudos laisvę.

Šiandien, minint spaudos draudimo panaikinimą, mums svarbu ne tik pagerbti šiuos spaudos vėteranus, bet ir pasimokyti iš praeties spaudos kovų. Juk, jeigu ne Petras Vileišis, kuris savo asmeninius kapitalus metė į lietuvių spaudą, tai lietuvių spaudos laisvė būtų buvusi popierinė fikcija. Tik jis per "Vilniaus Žinias" paruošė dirvą išitsai eilei lietuvių laikraščių. Ir šiandien mums verta pagalvoti, iš kur surasti Petrus Vileišius, kad mūsų spauda ne tik nevegetuotų, bet augtų ir žydėtų.

Ir bus tušti žodžiai, kad spauda yra pagrindinis ginklas kovoje dėl Lietuvos valstybinės ir tautinės laisvės, jei neseks visų lietuvių pozityvūs darbai. O šis pozityvumas pasireikš, jei kiekvienas lietuvis materialiai rėms laisvą lietuvių spaudą, kovojančią už Lietuvos valstybės interesus, o ne vergišką probolševikinę spaudą. Ir ne tik materialiai, bet ir moraliai. Ir ne tik moraliai, bet ir savo darbu. Rašykime iš visur ir apie viską. Kelkime mūsų spaudos visokeriopą lygį. Tobulinkime jos lietuvių kalbą. Darykime viską, kad mūsų spauda būtų lygi tarptautinei spaudai.

LAS ir visos kitos organizacijos teruošia spaudos minėjimus ir terašo rezoliucijas, laiškus visoms svetimoms redakcijoms. Bet to dar maža. Žinokite, kad svetimi už mus nekovoja, jei mes patys nekovosime. Pirmoj eilėj dirbkime ir kovokime, kad mūsų laisvoji spauda amžinai gyventų ir kovotų dėl laisvės. Šie metai tebūna spaudos metai, o mums laisviems "LL" didžiausio sustiprinimo ir vajaus metai.

Iš visko, kas yra lietuvių rimtos (pav. mūsų tremties vadų nesugebėjimas sukurti vieningos veiklos), kitos mažia. Nenorėčiau taisyti klausimais leisti į gilesnes diskusijas; norėčiau čia tik kal kuriems studentams jų pareigą priminti.

Prasūčiau gerbiamų skaitytojų nedaryti iš šio straipsnio blogų išvadų, liečiančių lietuvių studentiją. Prasūčiau to nedaryti dėl to, kad minėtos pastabos netaikomos studentijai; taikomos tik kai kuriems studentams, kurie savo pareigą primiršo.

Dėl santykių su mūsų kaimynais ir kitomis pavergtomis tautomis.

Dr. A. Trimakas savo laisvini- mo programoje siūlo užmegsti ir palaikyti santykius su gudais, lenkais, ukrainiečiais ir vokiečiais. Nėra abejonės, kad kiekvienas tau ta geriau klesti, kada turi gražius kaimyninius santykius. Tačiau mūsų kaimynai nėra tik gudai, lenkai, ukrainiečiai ir vokiečiai. Yra artimi kaimynai ir tolimi kaimynai. Neuzmirškim ir Nietsches posakio: nemylek artimo, bet mylėk tolimą. Tai gal nekrikščioniška, bet politikoje labai teisinga tezė. Tolimieji kaimynai, kurie neturi sienų ginčų, yra meilesni, negu artimieji, kurie dažnai tyko ką nors iš kaimyno nuglemžti.

Kalbant konkrečiai: juk mes, lietuviai, ir Gudijai, ir Lenkijai, ir Vokietijai tik geru tetrokštame. Tačiau yra ir gudų, ir lenkų, ir vokiečių, kurie vis tebesvajoja apie Lietuvos dalinę ar visišką okupaciją. Ir dažnas viešas iš gudų ar lenkų skelbimas, kad Vilnius yra gudų ar lenkų miestas mūsų santykius tik pablogina, ar net verčia jų neturėti. Lygiai ir kai kurių vokiečių pretenzijų ir Klaipėdos kraštą. Todėl, norint gerų kaimyninių santykių, reikia, kad mūsų kaimynai atsisakytų nuo imperialistinių siekimų ir pretenzijų į mūsų žemes. Be abejo, mes negalime izoliuotis ir nuo priešų. Juos reikia pažinti ir žinoti, kurią valandą ir iš kurios pusės mums ruošiasi smogti.

Atskiras klausimas — Ukraina. Ji neturi jokių ginčytinų problemų su Lietuva. Nenorime prileisti, kad ji ateityje bandytų kartoti imperialistines Rusijos klaidas. Todėl su ja mūsų santykiai gali būti tik bičiuliški.

Kažkodėl dr. A. Trimakas visiškai nutylė mūsų santykius su rusais. Ar tai reikia suprasti, kad mes santykių su rusais nepripažinome turėti, ar kad tie santykiai yra užmegsti per Kerenskį, kuris savo laiku lankėsi pas p. V. Sidzikauską ir pareiškė Lietuvai simpatiją. Mums atrodo, kad mūsų santykiai su rusais visumet vienoki ar kitoki bus ir juos reikia iš anksto nustatyti. Rusų tautai mes trokštame tokios pat laisvės, kaip ir Ukrainai, kaip ir Gudijai. Bet mes niekad nesutiksime, kad Rusija vėl turėtų pavergti kitas tautas. Lygiai mums rūpi Turkestano, Kaukazo tautų laisvė, kaip ir rusų laisvė. XX amžius atnešė tautoms dalinę laisvę, tai XXI amžius turės būti viso pasaulio tautų ir valstybių laisvės ir solidarumo amžius. Ir mes kovosime dėl visų pavergtų tautų laisvės. Ir mums kiekvienas brolis, kuris kovos dėl visų žmonių laisvės.

Iš šitų principų išeidami, mes, lietuviai, santykiuime su kiekviena tauta, kuri mums pripažins visišką laisvę mūsų etnografinėse ribose.

TEISINGOS PASTABOS DĖL ŽEMĖLAPIO

Lietuvos konsulas Chicagoje Dr. P. Daužvardis, pastebėjęs, kad Stuart List knygų leidykla, Chicagoje yra išleidusi neteisingą žemėlapią apie Lietuvą, jai parašė raštą.

Iš leidyklos savininko gavo malonų atsiprašantį laišką ir pažadą sekantioje laidoje nurodytas klaidas atitaisyti.

LAISVOJI LIETUVA 3 p.

AMERIKOS PILIETYBĖS EGZAMINAI ARTEJA

JULIUS ŠAKELĖ

Kas ir kaip sukūrė Amerikos Konstituciją

Klausimų ir atsakymų negasa.

Pradžioje kartą aš daviau trumpus angliškų klausimus ir atsakymus, liečiančius Amerikos konstituciją. Bet, to negana. Nėgana dėl dviejų priežasčių. Per egzaminus laikada pasitaiko smulkesnio pobūdžio klausimai. Reikia mokėti ir į tokius klausimus atsakyti. Kita vertus, žmogus, nežinodamas kaip kurių aplinkybių, gali ir anuos (mano duotus) klausimus ir atsakymus supainioti. Ir gali susidaryti įspūdis, kad nieko apie tuos reikalus nesupranta. Todėl šiandien duodu paaiškinimus ir kaip kuriuos papildymus tu klausimų ir atsakymų, kuriuos jūs skaitėte praėjusiam "LL" numeryje.

Who adopted the Constitution of the United States? (Kas priėmė Jungtinių valstybių konstituciją?)

Pradžioje kartą aš taip atsakiau į tą klausimą: "The Constitution was adopted by delegates from 13 original states (vertimą paskaitykite praėjusiam "LL" numeryje). Tas gerai. Tas atsakymas teisingas. Bet gali būti klausimas, kaip tas, tu 13 delegatų, susirinkimas buvo pavadintas. Taigi tas susirinkimas (ar suvažiavimas) buvo pavadintas "The Constitutional Convention". Panašu į Lietuvos Steigiamąjį Seimą. (Dauguma, juk turbūt dar prisimena, ką tas Lietuvos Steigiamasis Seimas darė).

Todėl į klausimą: "Who adopted the Constitution" galima atsakyti: "The Constitution was adopted by the Constitutional Convention".

Ir niekad nepamirškime, kad "The Constitutional Convention" buvo (lietuvišku papročiu tariant), Jungtinių Valstybių steigiamasis seimas. Ir dar vieno dalyko nesupainiokime. Amerikos nepriklausomybę paskelbė ne šitas seimas. Nepriklausomybė buvo jau paskelbta pirmiau. Šitas Seimas susirinko jau tada, kai Amerika buvo nepriklausoma. Šitas Seimas tik surašė — suprojektavo tą konstituciją, kurią mes ir šiandien (su kaip kuriais vėlesniais pakeitimais) tebeturime. — Taigi matome, kad "the Constitutional Convention" yra labai svarbus dalykas Amerikos gyvenime. Tą reikia žinoti, neužmiršti ir nesupainioti su kitais dalykais, kitais susirinkimais ar susivažiavimais.

What was the Constitutional Convention? (Kas buvo konstitucinis susirinkimas?)

Taigi reikia mokėti atsakyti angliškai į šitą klausimą. Atsakyti galima šitaip:

"The Constitutional Convention was a meeting called at Philadelphia to frame the Constitution of the United States". (Konstitucinis susirinkimas buvo suauktas Philadelphiaje, suprojektavimui Jungtinių Valstybių konstitucijos)

Who sent delegates to the Con-

PIRMIEJI

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkė, vietos Šalpos Skyriaus, vadovaujamo p. V. Vaidoto, rūpestiu, yra pirmoji lietuvių kolonija, sukūlus Vasario 16 Gimnazijos namams \$1.500 ir tuo būdu pirmoji lietuvių kolonija, kurios vardu bus pavadinta viena Vasario 16 Gimnazijos klasė.

Vasario 16 Gimnazijos klasės pavadinamos tu organizacijų ar asmenų vardu, kurie paaukojo Gimnazijos Namams nemažiau \$1.500 dolerių. Iki šiol tame skaičiu je buvo:

1. Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz;

Pal 4 LAISVOJI LIETUVA

Ką reikia žinoti sudarantiems testamentą?

Adv. CHARLES P. KAL

Gyvendami šioje industrinėje šalyje, kur tempas yra nepaprastai greitas, mes dažnai neatkreipiame reikiamo dėmesio į svarbius gyvenimo reikalus. Statistika parodo, kad kiekvienais metais automobilių nelaimėse Amerikoje žūva netoli 40.000 žmonių, o sužeidžia virš 3 milijonų. Nemanau čia kalbėti apie priežastis tu milijonų padarytų nelaimių ar ką nors kaltinti. Vienok kiekvienas žmogus turėtų būtinai padaryti testamentą, nežūrint ar jis daug turto turi, ar mažai.

Duokim sau, jeigu vyras su žmona turi nekilnojamą turtą, tą turtą dažniausiai jie laiko "in joint tenancy" arba "tenancy in common". Turint nuosavybę "in joint tenancy" reikšia, kad jeigu vienas iš jų numirtų, tai nejudamas turtas automatiškai pereitų palikusiai gyvam, kaip mes vadinam "survivorship applier". Žinoma, šitame pavyzdyje testamentas nėra reikalingas kaslink nekilnojamo turto. Nuosavybę laikant "tenancy in common" reikšia, kad vyras ir žmona turi po lygią dalį. Jeigu vienas iš jų miršta, kitas gauna pusę nuosavybės ir dar vieną trečdalią numirusiojo dalies, kaip mes vadinam "dower right". Pav., jeigu nuosavybė būtų verta 30.000 dolerių, moteris gautų 15.000 dolerių savo dalimi ir vieną trečdali (5.000 dolerių) savo vyro dalies, o kita dalis eitų vyro giminėms, žinoma, tik tokiu atveju, jeigu nebūtų vaikų. Šitame pavyzdyje testamentas būtinai reikalingas.

Žmonės dažnai turi pinigų pasidėję bankuose arba taupymo bendrovėse. Tankiausiai jų pinigai būna padėti "joint account", kas reikšia, kad kiekvienas jų, vyras ar žmona, gali tuos pinigus išimti. Praktiškai gyvenime šio moje pasitaiko, kad kaip tikslai meilė sumažėja arba pasibaigia, vyras ar žmona susiranda melu, žyri ar melužę ir tuomet sumano išimti ir išsima tuos bendrus pinigus, o vėliau gal, prasidėjus arba užveda persiskyrimo bylą.

Nevedę žmonės, arba ir vedę, bet slapta nuo vienas kito, pasidėda pinigų į banką, taupymo bendrovę, pašta ar seifą. Pasitaikymus nelaimė, tie pinigai niekieno nežinomi pasilieka tose institucijose. Tokių užmirštų ir paliktų pinigų yra ne tik šitaisiais, bet milijonai dolerių įvairiuose bankuose ir taupymo bendrovėse. Bankų ir bendrovių viršininkai greitai suranda, kad tie pinigai yra užmiršti ir jeigu jie nori, jie gali juos atsargiai vartoti savo biznio reikalams. Man esant prokuroro padėjėju, mes vieną sykį suieškujome, kad Probate teisme ir keliuose bankuose buvo virš 20 milijonų dolerių užmirštų pinigų. Žinoma, nebuvo įjudinta nė viena taupymo bendrovė (Savings and Loan Association).

Testamentas gali būti labai paprastoje formoje, bet būtinai reikia išpildyti įstatymo reikalavimus:

1. Testatorius arba testatorė turi būti normalus, sveiko proto.
  2. Būtinai turi būti 2 bešališki liudininkai, bet paprastai praktiškai yra turėti keturiais.
  3. Turi būti paskirtas vienas arba du testamentą vykdytojai (executor).
  4. Testamentą darytojas turi pasirašyti liudininkams matant ir turi juos prašyti, kad paliudytų jo parašą.
- Testamento įžanga turi būti maždaug sekanti:
- "Know all men by these presents, that I, JOHN DOE, of the

together, kad galėtų dirbti. Ir mažiau sia auka Gimnazijos namams yra didelė parama šiam lietuviškam reikalui.

Jei nėra kitokių vietos lietuviškų organizacijų nurodymų, aukas prašomesiusti P L B Vokietijos Krašto Valdybai čekiu, išrašytu "Litaisches Zentralkomitee" vardu.

P. L. B.
Vokietijos Krašto Valdyba.

"Būkite geri žmonės ir būkite geri lietuviai"

Daktaro receptas ir kugelis

Kugelio permaža.

Prieš kurį laiką teko vartyti informacinę knygą turistams apie praeikarinę Europą, išleistą Londone. Jofe tarp daugelio kitų Europos kraštų aprašymų, buvo skyrelis ir apie Lietuvą, kuriai jo autorius išreiškė gražiausias mintis, kokias tik šias eilutes rašančiam pasisekė užtikti bet kokioje svetimtaučių spaudoje.

Minimas aprašymas yra pradedamas scena vieno gydytojo kabinetė, pas kurį atėjusi moteris skundėsi savo vyro negalavimu. Tikrai neprisimenu, kokia liga buvo tą pilietį užpuolusi, tačiau, atrodo, viena iš pavojingusių, nes jam buvo bejėgiai padėti visų ankstybesniųjų daktarų receptai.

Ir ką gi šis gydytojas savo nusiminusiai pacijentei patarė jos vyro išgelbėjimui? Ogi vykti į Lietuvą, kurios gamta, oras, nuoširdi aplinkuma, skaisčios saulės spinduliai galės grąžinti žmogui sveikatą. Tai buvo vienintelis vaistas, galintis padėti skausmuose kenčiančiam ligoniui.

Dažnas pagalvosite, jog tai tik pigi kelionės agentūros reklama Lietuvos adresu, noras įžerti žvan gantį pinigą savo kišenėn. Ir jūs nebūsite pakaltinti nusižengimu tiesai, nes sunku sužinoti aplinkybes, vertusias minėto straipsnio autoriui (ne lietuviui), išreikšti savo išskirtinai didelius sentimentus Lietuvai.

Tačiau mums prieš daugiau ar mažiau metų apleidusiems tą šalį, nemanau, jog būtų reikalinga bet kokia reklama Lietuvos turtams įvertinti ir vargu ar atsirastų pasulyje toks rašytojas, galintis atvaizduoti Lietuvos grožį, jos žmonių dvasines vertybes, papročius senumą, kalbos skambumą ir t. t. Mums visiems šie dalykai — dar skamba savose ausyse, lyg kad vaikystės dienos išmuktas poteris Aukščiausiam, ir sunku suvokti, kaip jaučiasi toks tautietis, kuris pradeda tolintis nuo prigimtų dalykų, nuo savo tautos.

Noris galvoti, jog gyvenimo horizontuose paklydę lietuviai, ku riems svetimas pasaulis pamažėl apvelka skaisčių tėvynės dangumi žėrinčias akis, paisę nuo savos kelionės svetimame krašte, nerats kitokio recepto sumenkusių jėgų atgaivinimui, kaip mūsų minėtąjį. Tačiau argi jie bus verti pasinaudoti tuo stebuklinguoju receptu ir koks bus jų atplaidas už šio dovaną? Reikia tokiems sustoti ir gerai susimąstyti.

MES MOKOMĖS ANGLISKAI

JULIUS ŠAKELĖ

• Aš lipu į autobusą.

Dėl lipimo, dėl įėjimo — angli kalboje yra sunkesnių žodžių. Tai — "to board" ir "to enter". Bet gi kasdieninėje kalboje dažniausia vartojamas tas mums jau labai gerai pažįstamas — "to get". Tik dar pridėdama "on".

— Aš lipu į autobusą — I get on the bus.

— Aš įlipau į autobusą Madison gatvėje — I got on the bus at Madison Street. Reikia išdėmėti vieną dalyką. Nesakoma "in Madison Street", nesakoma "on Madison Street", bet sakoma "at Madison Street". Vadinasi, reikia vartoti "at".

— Kokioje gatvėje tu įlipi į autobusą? — At what street do you get on the bus?

— Jis visada įlipa į autobusą keturioliktoje gatvėje — He always gets on the bus at 14 Street.

• Aš išlipu iš autobuso.

Čia taip pat būtų galima pavar totis sunkesnius angliškų žodžius. Pavyzdžiui — "to leave", "to descend". Bet kasdien sakoma su žodžiu "to get off".

— Aš išlipu iš autobuso — I get off the bus.

Neretai vietoje "off" girdime sakant "out". Atseit: "I get out the bus."

• Dabar vėl "story".

A job applicant wrote "No" to the query "Have you ever been arrested?" To the following question, which was "Why?", he answered. "Never got caught".

Kas išvers į lietuvių kalbą, prašau šiuo adresu: "Laisvoji

Taip pat prieš keletą metų buvo proga paskaityti knygutę "Chicago Confidential". Šių eilučių autorius ne tik domėjosi Chicagos naktiniais klubais, palaidomis moterimis ar kitokiais "slaptais" dalykais, kiek aprašymu apie Chicagos lietuvius.

Lietuviai šioje apžvalgėje buvo apibūdinti gana padoriai — kie to darbo nesikratantieji žmonės, mėgstantieji savaitgaliais nugerti (tas mums jau ne paslaptis!). Turri įsteigę lietuviškas parapijas ir mokyklas, kuriose vaikas yra dėstoma gimtoji kalba. Iš tautinių valgių paminėtas kugelis, lietuvių mėgstamas patiekalas.

Reikia pasakyti, jog čia tokių didelių sentimentų lietuviui nepasitaikė užtikti, tačiau apžvalga gana objektyvi, nors kiek amerikonišku kvapu atsiduodanti. Kas gi nesutiks, jog lietuviui kietai dirba, savo praktišką dažnokai nuplaudami savose lietuviškose karciamose, arba, jog jie savo praktiko išdavas yra įdėję į mokyklų ar parapijų fondus. Taip pat ir kugelio paminėjimas yra teisingas; jį gi užtiksi kiekviename lietuviškame parengime, ar tai būtų puiknikas "ar paprastas parapijos karnavals.

Gal tik kiek turėtume suabejoti dėl pačių lietuvių įsteigtų ir pastatytų parapijų ar mokyklų lietuviškumu. Čia reikėtų pasakyti, jog jų lietuviškumą nuplovė gausūs pavasariniai ar rudėniniai lietūs, o tokių nuo šių lietuvių žiburių įžiebimo nemaža pasitaiko.

Kodėl tai įvyko, daugumai jau nebėra slaptas dalykas ir naujiena, bet faktas yra skaudus ir vertas didesnio dėmesio, negu jam iki šiol buvo rodyta. Skaudus todėl, kad prarandame tai, kuom yra galimybė išsiskirti iš svetimų jų masės tarpo, ką svetimieji laiko pažymėtina vertybe. Gal norima sustiprinti šią šalį, atsižandant tai tik klaidatikį galvojimas, apie ką pakalbėsime kita kartą.

O baigiant tik tenka pažymėti, jog jeigu ir toliau bus einama ligišiolinėmis vėžėmis, argi neprisiesis tos minėtos knygos autorius vėlesnėje laidoje užsiminimą apie mūsų lietuviškas vertybes išleisti, paliekant tik vienintelį kugelį, kaip didžiausią ramstį lietuvių b fronte.

Edvardas Šulaitis.

Lietuva" (Julius Šakelė), 3157 S. Emerald, Chicago, Ill.

• Patikrinkite, ar nebuvo klaidų?

Šitos eilutės skiriamos "pradedantiems". Bet pasitaiko, kad ir kiti suklysta šituose 1 angvuose dalykuose. Taigi, kaip paklausime angliškai:

1. Ar yra koks nors telefonas šioje raštineje?
2. Ar yra septynios dienos savaitėje?
3. Ar yra 12 mėnesių metuose?
4. Ar yra kokia nors knyga ant stalo?
5. Ar yra kiek nors alaus butelyje?
6. Ar yra koks nors paveikslas ant sienos?
7. Ar yra koks nors laikraštis ant stalo?

• Dabar atsakymas.

1. Is there any telephone in this office?
2. Are there seven days in a week?
3. Are there twelve months in a year?
4. Is there any book on the table?
5. Is there any beer in the bottle?
6. Is there any picture on the wall?
7. Is there any newspaper on the table?

Tavo brolis Vokietijoje yra išalkęs ne tik maisto, bet ir spaudos. — Todėl nepagailėk jam užprenumeruoti "Laisvoją Lietuvą".

Naujausios mados, pavasarinių ir vasarinių, geriausios vilnos rūbų.
Neatidėliok, ir bet ką pirkdamas, nepamiršk aplankyti:

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ,

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill. Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui be nuosimčių!

Krautuvė atdara ir sekmadieniais iki 2 val. po pietų.

Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

LIETUVIŠKĄ DUONĄ

ir įvairius kepsnius kepa iš tremties atvykęs patyręs Lietuvoje kepejas — specialistas

ALEKSAS GAIDJURGIS

STAR BAKERY

ADRESAS: 738 W. 31 ST.

Jonas Kanis

MALONIAI

KVIEČIA

ATSILANKYTI

ir PAMATYTI

Botany Brand "500"

Tailored by Daroff

Kostiumai

Paltai

100% VIRGINIA VILNOS

— DVIGUBAI AUSTA —

LABAI STIPRI

MEDŽIAGA.

BEN STAR

KRAUTUVĖJE

DIDELIS PASIRINKIMAS, PASKUTINĖS MADOS VYRAMS IR MOTE-RIMS GRAŽIŲ RŪBŲ.

20 savaitių išmokėjimui be procentų!

4630-32 So. Ashland Ave. Tel. Yards 7-3900

ALAUŠ PRISTATINĖTOJAS

ANDRIUS LAUKAITIS

PRISTATO lietuvišką "BALTOSIOS MEŠKOS" ir importuotą alų iš Vokietijos, Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos, Švedijos, Norvegijos, Škotijos, Anglijos, Austrijos, Čekoslovakijos, Italijos, Irlandijos, Meksikos, Japonijos ir Filipinų, buteliuose, skardinėse ir statinėse.

PAŠAUK telef.: Yards 7-0534

arba REpublic 7-4526

IR BUS PRISTATYTA Į NAMUS, o pašaukimo išlaidos gražintos.

Naujaji lietuvių radio pusvalandį

BANGA

JAU GIRDIME 4 KARTUS SAVAITĖJE

ANTRAD. KETVIRTAD. ir PENKTADIENIAIS 8.30 — 9 val. vak.

SEKMADIENIAIS 2.00 — 2.30 val. po pietų

Iš stoties WOPA — 1490 kc.

Skelbimų ir kitais reikalais kreiptis į Z. Šlivinską 6142 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Telef. PRospect 6-6900.

SAVI PAS SAVUS!

LIETUVIŠKOJ KRAUTUVĖJ

DANA

yra didelis pasirinkimas: įvairių gintaro gaminių, lietuviškų audinių, medžio ir odos išdirbinių, meniškų margučių, vaikų ir moteriškų rūbų.

SAVININKAI A. IR D. PAREIGIAI

1445 So. 49th AV., CICERO 50, ILL.
Telefonas: TO 3-6591.

CICERO UŽEIGOJE

LITUANICA

JAUKIAI

PRALEISI VAKARĄ

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Penktadieniais, Šeštadieniais ir Sekmadieniais, atidaryta 24 val. landas.

Čia be gardžių gėrimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų: 4920 West 14th Str., Cicero 50, Illinois Telef.: TOWNhall 3-9601

Draugui ir sau sveikatos knyga vadovs:

BŪKITE SVEIKI

Ją parašė ir jau išleido, Dr. Biežis šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbi sveikatos išlaikymo dėsni: KAIP BŪTI SVEIKI IR ILGAI GYVENTI. Ši svarbi knyga privalo rasti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tik 2 doleriai su prisuntimu. Tuojau užsakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

Dr. S. Biežis,
3241 W. 66 Place,
Chicago 29, Ill.
Telefonas: REpublic 7-7868

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad žydi kaip Aguona LIETUVIŠKA KEPYKLA

SAV BRUNO MACIANSKAS,
3339 So. Lithuanica Ave.
Telef.: KLiffside 4-6376

Jonas Karvelis

3249 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Tel.: Yards 7-0677

Tel.: DA. 61136

Didžiausias pasirinkimas: siuvamų mašynų, Radio aparatų, įvairių sveikatingų laikrodžių, įvairiausių lietuviško meno išdirbinių, Lietuviškų knygų, žurnatų ir laikraščių.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMAS

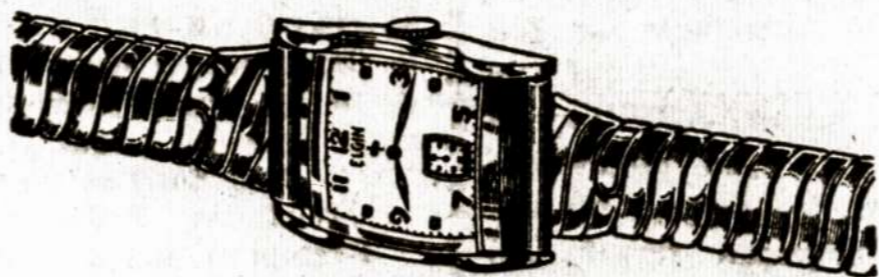
Motorams keičiami guoliai, žiedai, šleifuojami vožtuvai, grežiami cilindrai, tekinami alkūniniai velenai, taip pat atreguliuojami (tune-up) motorai, išvalomi (oil-out) karboratoriai. Sutvarkoma elektrinė ir vairavimo sistemos. Perdirbama stabdžiai, transmisijos, diferencijalai, keičiamos sankabos (clutch) ir kitos dalys. Atliekami dideli ir mažesni lyginimo ir dažymo darbai. Mašina paaimama iš katastrofos (accident) vietos ir sutvarkomi reikalai su insurance. — GARANTUOTAS IR SAŽINGAS DARBAS.

Dirbtuvė atidaryta nuo 8:00 val. ryto iki 9 val. vakaro.

M. ČESAS, A. STANEVIČIUS

1835 CANALPORT AVENUE.

Telef.: dirbtuvės SEeley 3-2146, namų KEnwood 8-3092.

IŠTEIGTA 1907 METAIS

A. R. JUNIEVICZ ir SŪNUS

3317 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL. Telef.: Yards 7-6266

LIETUVIŠKA

Laikrodžių ir Brangenybių

KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas įvairių žiedų, dovanų įvairioms progoms. Ten pat taiso europietiškus ir vietos gamybos laikrodžius. Kainos yra labai žemos, o darbas atliekamas labai sąžiningai. Užėik ir pats įsitikink.

Turime pardavimui namų, biuznų, tarnų įvairia kaina ir įvairiose vietose Toronto ir visoje Ontarijos provincijoje.

Visas informacijas suteiks vel-tui

DR. J. KAŠKELIS

575 Queen Str. W. Toronto,
R. TESLIA REAL ESTATE.
Tel.: EM 8-2646;
Namų tel.: KE 7536.

JOSŲ GROZIS

PRIKLAUSO NUO GRAŽIAI IŠVALYTO RŪBO!

MARTIN WIDRA

Siuvejas

3541 S. Halsted St.

TEL.: Yards 7-6035.

Siuva naujus drabužius, persiūva, pataiso ir išvalo senus. Priima valymui drabužius ir baldinius. Ten pat galima gauti įvairių knygų pasiskaitymui į namus ir yra lietuviškos spaudos kioskas.

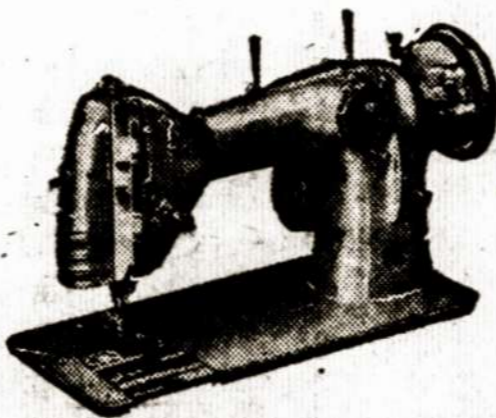
JAUKUS LIETUVIŠKAS RESTORANAS IR VALGYKLA,

billiardas ir stalo tenisas. Įvairūs gėrimai, šalti ir šilti užkandžiai. Tremtinių mėgstamiausia vieta. Erdvi salė

įvairiems parengimams

JONAS BUDRIKAS

1442 So. 49th CT., Cicero 50, Ill.
Tel.: TOWNdal 3-9472.

3524 S. Halsted gatvė (šalia kino teatro RAMOVA) yra atidaryta nauja apmušalų (sienoms, popierių), dažu namų ruošos reikmenų ir praktiškų dovanų krautuvė. D. JURJONAS

3524 So. Halsted St.
Tel. Bishop 7-3371

Jūs rasite šioje krautuvėje įvairių kasdien naudojamų daiktų už prienamą kainą. Be to, yra mašynų "PHOENIX" kuriomis galima be vargo išsiuti kilpas, prisūti sagas, padaryti apmėtymus ir įvairius kitus pagražinimus užvalkaluose, bei moteriškuose balti niuose.

Tos mašinos jau buvo žinomos Ne priklausomoje Lietuvoje.

HARMONY MOTORS, Inc.

Kviečia Jus atsilankyti į naujai perorganizuotą, greičiausiai augančią

Lietuvišką Automobilių Prekybą

GERESNĖS MAŠINOS už žemesnes kainas!

5805—07 S. Western Av. Tel.: REpublic 7-6480.

PERKANT — PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITES Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA REAL ESTATE

& BUSINESS BROKER

1333 A DUNDAS ST. W., TORONTO OL. 8443 — OL. 444

Mes patarnaujame teisingai, skubiai, savo kalboje. \$500 — \$1500 — galite gauti per mūsų biurą, tik už Jūsų parašą, be žirantų, jei Jums trūksta pinigų — įmokėjimui perkant namą. Visais biznio reikalais mūsų agentai NEMOKAMAI suteikia informacijas ir mielai Jums patarnaus.

F. JONYNAS

Telefonas įstaigos: OL. 8444. Namų: OL. 2972.

P. DAMBRAUSKAS

Telefonas įstaigos: OL. 8443. Namų: JU. 6198.

V. JUČYS

Biznio telef.: 8444. Namų tel.: OL. 6718.

V. SIMINKEVIČIUS

Telefonas: OL. 8443, OL. 8444.

WALTER SASNAUSKAS

GENERAL CONTRACTOR

2456 W. Marquette Road, Chicago 29, Illinois.

Telef.: GROvehill 6-8402

Stato naujus namus pagal su tartį ir planą. Atlieka įvairius remonto darbus.

MODERNIŠKA KIRPYKLA

Savininkas W. REKASIUS,

752 West 33rd Street (prie Halsted gatvės).

Darbas atliekamas labai švarioje kirpyklos patalpoje ir geriausiai, pagal kiekvieno mūsų tautiečio skonį ir pageidavimą. Kainos žemos. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto, iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais — uždaryta.

Telefonas: VICTORY 2-8770.

UŽEIK IR PATS ĮSITIKINK.

ARS-FOTO STUDIJA

3362 So. HALSTED ST., CHICAGO, Illinois

Priima ir meniška atlieka įvairiausių fotografavimo darbus, kaip tai: 1. Daro meniškias, retušuotas portretų nuotraukas, įvairių dydžių 2. Vestuvių, susirinkimų ar kitokių iškilimų nuotraukas darome mūsų studijoje. 3. Foto mėgėjams išalkiname filmas ir darome nuotraukas. 4. Ten pat galima įsigyti gerų filmų įvairiems foto aparatams.

STEPONAS C. LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS KOPLYČIOS

2424 W. 69th St. .... REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Pl. .... Virginia 7-6672

10756 S. Michigan Ave. .... PULLman 5-1270

LIDŲSIO VALANDOJ

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6945 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
REpublic 7-9600 — 7-8601. Automobiliams vieta
Tams, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčių arčiau Jūsų namų.

Virš 50 metų

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

KREIPKITES Į

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

Veikia Dieną ir Naktį

4605 — 07 So. Hermitage Ave. — Tel.: Yards 7-1741 ir 7-1742

arba

4330 — 34 So. California Ave. — Telef.: LA. 3-0440.

Kopyčiose moderniškai oro keitimo įrengimai

KĄ JIE DIRBA

Mažosios Lietuvos Tarybos pirmininko ir Vliko nario Erdmono Simonaičio, šiuo metu atvykusio iš Europos ir lankančio lietuvių kolonijas, pranešimas Čikagos lietuvių visuomenei įvyks š. m. balandžio mėn. 25 d., sekmadienį, 2 val. Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted gatvėje.

Tuo metu prasidės viešas lietuvių susirinkimas. Jame sutiko dalyvauti Lietuvos konsulas dr. P. Dauvardis, Alto Vykd. Komiteto sekretorius dr. P. Grigaitis, adv. Antanas Ollis ir kitų organizacijų atstovai.

Po kalbų (sveikinimų) ir pranešimo solistės S. Adomaitienės ir P. Bičienės, akomponuojant prof. V. Jakubėnui, atliks meninę programą dalį.

Visa lietuvių visuomenė yra maloniai kviečiama į šį susirinkimą atvykti ir tuo pagerbti Erdmoną Simonaičių ir per jį visus Mažosios Lietuvos kovotojus už vienos ir bendros Lietuvos išlaisvinimą.

Įėjimas į susirinkimą yra nemokamas.

Po susirinkimo, 5 val. vak., tos pačios Auditorijos apatinėje salėje įvyks Erdmonui Simonaičiui pagerbti pobūvis. Kas norėtų tame pobūvyje dalyvauti — prašoma iš anksto, iki š. m. balandžio mėn. 22 d., rezervuoti sau vietas pas Komiteto pirmininką ar kitus komiteto narius.

Susirinkimas ir pobūvis yra rengiamas Komiteto, sudaryto iš Čikagos Lietuvių Tarybos ir Mažosios Lietuvos Draugijos atstovų.

Erdmonui Simonaičiui Čikagoje priimti Komitetas: M. Purvinas (MLD), pirmin., E. Mikuziūtė (CLT), vicepirmin., T. Blinstrubas (CLT), sekret., P. Grybienė (CLK), S. Rauckinas (CLT), V. Žiobrys (MLD) ir M. Kūjus (MLD), nariai.

Illinois (Novy Pier) universitete veikiančiam "Lituanica" klubui yra reikalingos filmos apie Lietuvą anglų kalba. Kas galėtų painformuoti tokių filmų gavimo reikalui ar žinotų brolių Motūzų adresą — prašome skubiai pranešti Albertui Kereliui, 6844 So. Green St., Chicago, Ill. (TL: Hu 3-6034).

Klūbo Valdyba

— Inž. V. Pavilcius yra veiklus Inžinierių Sąjungos narys, Marquette Park liet. klases tėvų komiteto narys ir skautų-tėvų komiteto pirmininkas. Šiuo metu daug laiko pašvenčia skautų-tėvų komiteto koncerto — balius organizavimui. Koncertas — balius įvyks gegužės m. 8 d. 7 val. vakare Lietuvių Auditorijoje.

— Prel. D. Mozeris, Brighton Park parapijos klebonas suorganizavo anglų kalbos kursus, kuriuos lanko nemažas skaičius žmonių. Šiuo metu yra trys grupės ir dirba trys mokytojai.

— I. Šilingienė vadovaujama skautų-tėvų taut. šokių grupė, viena iš didžiausių Čikagoje (apie 40 šokėjų) pasirodys skautų-tėvų rengiamame koncerte — baliuje gegužės mėn. 8 d. 7 v. v. Liet. Auditorijoje. Palydžia, kad ši grupė labai gražiai užsirekomendavo — praeitais metais skautų vakare Sokolų salėje.

— R. Raciūnas, uolus skautas vytiš, daug laiko pašvenčia skautų-tėvų choro ir tautinių šokių organizavimui.

— Sktn. B. Gurėnas, jau 4 metai, kaip visą savo laisvalaikį pašvenčia skautų reikalams. Šiuo metu jis rūpinasi skautų stovykla, kuri įvyks birželio mėn. pabaigoje.

— Op. sol. Kalvaitytė-Velbasienė maloniai sutiko dainuoti koncerte — baliuje, kurį rengia skautų-tėvų tėvų komitetas gegužės mėn. 8 d. 7 v. v. Liet. Auditorijoje.

— Dr. O. Vaškevičiūtė, turėdama labai daug savo tiesioginio darbo, prisideda taip pat ir prie skautiškos veiklos. Brighton Parko skautininkų kursoose ji moko skautus pirmosios pagalbos.

— G. Gudauskienė-Nasvytytė, maloniai sutiko akomponuoti op. solistei Kalvaitytei - Velbasienei koncerto — balius gegužės 8 d. 7 val. vak. Liet. Auditorijoje.

— V. Kličnikienė, apart savo tiesioginio darbo, lanko vakarais kursus ir sėkmingai vadovauja Brighton Parko jaun. skautų draugovei.

— Tėvas Raižūzis, gražiai pravedė skautų-tėvų priešvėlykines susikaupimo valandėles balandžio mėn. 15 ir 16 d. d. Marquette Park parapijos salėje.

— Skautai-tės minės Šv. Jurgį. Balandžio mėn. 23 d. 7 val. vak. Lietuvių Auditorijoje skautų-tėvų tautai minės skautų patroną Šv. Jurgį.

— Kun. Vyšniauskas, Amerikoje gimęs lietuvis, puikiai kalba lietuviškai ir yra ALB Brighton Park apylinkės narys ir Brighton Park skautų-tėvų draugovės dvasios vadovas.

— Balfio Centro Valdyba, Palaikyti pastovesniam ryšiui ir padėti daugiau susiorganizuoti taip gyvu šalpos reikalu, pakvieta p. Vincą DOBĄ būti nuolatinu Balfio Reikalų Vedėju Čikagoje. P. Vincas DOBOS adresas: 6018 So. Albany Av., Chicago 29, Ill. Telefonas: GROvehill 6-6454.

Todėl visais Balfio liečiančiais reikalais prašoma kreiptis nurodytu adresu.

ŠAULIŲ SAJUNGOS KŪRĖJO VL. PUTVIO MINĖJIMAS

Š. m. balandžio mėn. 1 d. Toronto LB Apylinkė suruošė Šaulių Sąjungos kūrėjo Vlado Putvio 25 metų mirties paminėjimą.

Iš ryto abiejose Toronto R.-K. bažnyčiose buvo atlaiktytos iškilmingos pamaldos už velionies sielą. Pasakyti pritaikinti pamokslai. Po to, kino salėje, dail. Docienės didingai išdekoruotoje ir papuoštoje baltomis gėlėmis, prasidėjo pats minėjimas. Orkestrui grojant Šaulių maršą pagerbiamas susikaupimu Vl. Putvis ir krite už laisvę šauliai. Organizacijų atstovai prie Vl. Putvio paveiklo padeda gėles. Salėje užviešpatavo prasminga tyla, daugelio akyse ašaros... Pulk. Saladžiaus paskaita apie Vl. Putvį ir Šaulių Sąjungą buvo išklausyta su dideliu dėmesiu. Meninę programą išpildė ponija Sirkienė, p. p. Vilčiauskaitė ir Rauntinš, taip pat Toronto orkestras "Trimitas".

Minėjimas savo dvasia išsiskyrė iš kitų minėjimų ir paliko susirinkusiems giliausius įspūdžius.

ŠMEIŽTAI

Mūsų visuomenėje pasitaiko asmenų, kurie, kartais, smerkia vieną arba kitą organizaciją, nežinodami nei tos organizacijos idėjos, nei jos vedamosios programos. Tas smerkia, tikriausiai pasakius šmeižimas, pasireiškia visokiais būdais. Vieni šmeižia pasitaikantiomis progomis, įvairių privačių pasikalbėjimų metu. Kiti tokio pobūdžio kalbas iškelia viešų susibuvimų ar susirinkimų metu. O dar kiti, tam reikalui pasinaudoja spauda ir t. p.

Blogiausi ir žalingiausi iš sumintų šmeižimo būdų, bene bus tie, kurie vyksta privačiuose pasikalbėjimuose ar uždaruose rataluose: prie čerkutės ar prie kavos puoduko. Čia šmeižikas jaučiasi laisvas, nes tokiais atvejais, paprastai, neatsiranda, kas tuos šmeižtus galėtų atremti ir tikrąją padėtį nušviesti.

LIETUVOS DANTŲ GYDYTOJŲ SAJUNGA EXILE ČIKAGOJE

1954 metų gegužės mėn. 1 diena 6 val. 30 min. vakaro, VIKINGO SALĖJE, 6855 So. Emerald Ave.,

RENGIA DIDŽIULIŲ KONCERTĄ — KARTŪNO SUKNELIŲ BALIŲ.

Programoje: Solistė Prudencija Bičienė, muz. komp. Giedrė Gudauskienė. Akomponuoja: prof. Vladas Jakubėnas.

Kartūno Sunknelių Komisija: Dailininkė Jadvyga Paukštienė, Dailininkė Bronė Jamelkienė. Prof. Dail. Ignas Šlapelis. ....

Turtingas savų gaminių bufetas ir gėrimų baras.

Šokiams groja: Puikus Lietuvių Orkestras.

Pelnas — sergancioms dantų gydytojoms Europoje. Kvietimai gaunami: Marginiuose, prie įėjimo ir pas dantų gydytojas.

Liet. dant. gyd. sąj. g. Pirmininkė
Dant. gyd. A. Mačiūkienė.
Cicero 50, Ill.

V. ŠIMKUS

STATYBŲ KONTRAKTORIUS — Stato naujus namus pagal sutartį. Didelis planų pasirinkimas. Atliekami remonto darbai.
4645 So. Keating Ave.
Telefonas: RELiance 5-8202.
Skambinti nuo 6 val. vakaro.

Aiškus dalykas, dalis klausytojų, nežinodami tikrosios padėties, tokioms kalboms dažnai patiki. Nugirstus pasakojimus, kad ir be blogos valios, perduoda savo geriešiams draugams. O tie — vėl savo geriešiams... Tuo būdu visuomenėje pasklęsta niekuo nepagrįsti įvairūs gandai ir šmeižtai, į kuriuos beveik nėra galimybės kaip reaguoti. Tuo tarpu organizacijos vardas tampa sužalotas ir jos autoritetas bei prestižas — pažemintas.

Kodėl taip daroma? — Čia gali būti daugelis priežasčių. — Kai šmeižikas vienokiu ar kitokiu keliu įsigyja antipatijos prieš šmeižiamuosius. Kada kyla noras išreklamuoti savo "Aš". Grynas pavydo reiškinys ir daugelis kitų kurios šmeižiką, neturintį saviarbios, prie to gali privesti.

Bet esmėje — ar tokie veiksmai galima būtų pavadinti racionaliais? — Aišku, kad ne. Vienas dalykas, kad bet kokio asmens ar ta įjuridinio, ar atskiro individo apšmeižimas trečiųjų asmenų tarpe yra jau ne tik šlykštus, bet ir įstatymais baudžiamas.

Iš kitos gi pusės, kas gi gali pasakyti, kad — aš šventas. Mes visi turime vienokių ar kitokių ydų. Už tai neimekime akmens ir nemeskime savo broliui į veidą, kad kas nors kitas mums tą pat nepadarų.

Tokie veiksmai ne tik kad griau na asmens ir organizacijos pasiti-

L. S. "RAMOVĖS" ČIKAGOS SKYRIUS

Artėjant pirmajam Lietuvių Sąjungos "Ramovės" skyrių atstovų suvažiavimui š. m. gegužės m. 30 d. Čikagoje, L. S. "Ramovės" Čikagos skyrius sušaukė balandžio mėn. 11 d. savo narių susirinkimą aptarti suvažiavimo progą skyrių liečiančius klausimus.

Gausiai susirinkęs ramovėnų būrys, energingai susirinkimui pirmininkaujancio plk. K. Dabulevičiaus vadovybėje, ypatingai sklandžioje darbo nuotaikoje pasidalino pozityviomis, sąjungos ir skyriaus veiklą liečiančiomis mintimis, išrinkdami 15 narių atstovauti skyrių sąjungos suvažiavimo metu.

Susirinkimo eigoje, gener. M. Reklaičio padarytoji apžvalga — apie pėstininkų smulkiųjų dalinių taktiką moderniajame kare, ypatingai kruopščiai parinkta medžiaga ir ilustratyvinėmis schemomis pateikė pilną analizę apie pėstininkų dalinių organizaciją, vadovavimą, artėjimą, kautynes moderniajame kare.

Sąryšyje su darbo paklausos mažėjimu Čikagoje, skyriaus valdyba ėmėsi iniciatyvos tarpininkauti savo nariams surasti naujas darbo vietas, laikinai jų netekusiems.

Skyriaus susirinkimas, prabėgęs darbingoje nuotaikoje, pakėlė ramovėnų ryžtą siekti sąjungos užsibrėžtų tikslų.

Atsilankęs Sąjungos Centro Valdybos Pirmininkas gener. P. Plechavičius, savo trumpu žodžiu paskatino ramovėnus sutelktomis jėgomis sustiprinti savąją organizaciją.

Šiuo metu skyrius yra vadovaujamas valdybos, kurią sudaro J. Bulika — pirmininkas, J. Liorentas — pirm. pavaduotojas, S. Grigaravičius — kultūros reikalų vadovas, P. Aušra — išdinininkas ir P. Tyrulis — sekretorius. K. O.

VISAI PIGIAI

IŠNUOMOJAMA GERA, DIDELĖ, ŠVIESI PATALPA, TINKANTI BILBORDŲ KURIAM BIZNUI, ARBA SANDĖLIUI.
Adresas: 5103 So. Carpenter Str. (Kampas 51 g. ir Carpenter)

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU. — IRANKIAI KAIK PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠTÜRINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 6819 S. Rockwell St., CHICAGO 29, Illinois. Tel.: WALLbrook 5-9209

"Ateities" šokėjai.

Ateitis Šokėjų Grupė yra žymiai žinoma tarpe lietuvių, bet dar labiau tarp svetimačių, nes per paskutinius 13 metų garsina lietuvių vardą su savo pasirodymais, tautiškais šokiais.

Yra dalyvavę Green Bay, Wisconsin, St. Louis, Missouri, Toronto (Canada), Philadelphia, Pennsylvania, New York, Barrington, Illinois, Milwaukee, Railroad Fairs, Harvest Moon Festival, Museum of Science and Industry, Chicago Dance Council, Northwestern University, University of Chi

ago, ir taip toliau. Šie pasirodymai buvo tarp svetimačių, o apie pasirodymus lietuvių rengimuose, tai jų buvo labai daug. Grupė susideda iš jaunuolių, dauguma gimę ir augę Amerikoje, ir keleta iš neseniai atvykusio jaunimo. Šį metą, kaip pirmininkas, vadovauja Bruno G. Shotas su pagalba John Buracas kaip vicepirmininku, Lorraine Williams — raštininke ir Frances Williams — išdininke, ponija Irena Šilingienė, Mokytoja.

Šeštadienį, balandžio 24, kaip 8 val., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted Street, įvyks Ateitis Šokių Koncertas. Į talką priėmė Black Buffalo (Tatanaka) Indėnų šokėjus (Indian Dancers), Lenkų Festivalio šokėjus,

ir pirmą kartą Amerikoje dar pasirodys Vyrų Balsų kvartetas (geriau žinomas kaip — Dillingeno kvartetas, kuris yra pagarsėjęs savo dainomis Vokietijoje, būnant tremtyje). Programa tikrai bus įdomi ir jauki. Po programos šokiai, griežiant Balio Pakšto Orkestrui.

Kadangi ši grupė darbuojasi tiek daug dėl lietuvių, tikime, kad ir lietuviai ją parėms, dalyvaudami jų didžiuliam koncerte.

Šį parengimą globoja p. Juzė Daudžvardienė, Lietuvos gener. Konsulo Čikagoje žmona.

"Melsvakutė".

REMKIME TUOS — KURIE SKELBIASI "LAISVOJE LIETUVOJE"

kėjimą, bet dar veda į įvairiausių vaidus, kivirčius ir nesugyvenimą kartais visai nekaltus ir ramiausiai gyvenančius žmones. Būkime taurūs ir atviri. Savonepasitenkinimus ar pageidavimus, sakykite vienas kitam tiesiai į akis, kad galėtume vienas kitą gerai suprasti ir čia pat visus nesklaidumus išsiaiškinti.

DR. ANT. NARBUTAS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS 6757 So. Western Av.

Priima: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 6 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Antradieniais: nuo 10 iki 12 v. ryto; Šeštadieniais: nuo 2 iki 4 v. pp.

Telef.: OLYmpic 2-4276

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero VAL.: antradi., ketv. 10—12, 2—6, 7—9 p. p. Penktadi. 3—6, 7—9 p. p.

3147 So. Halsted St., Chicago

VAL.: pirmadi., trečiadi., šeštadi. 3—8 p. p. penktadi. 10—12 ryto

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas — 3148 W. 63 Street, Chicago, Ill.

Ofiso telefonas: PRospect 8-1717

Valandos: po pietų 1—3; vakarais 7—8, tikrai antradieniais ir penktadieniais.

Trečiadieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.

Butas: 3241 W. 66th PLACE

Telef.: RE 7-7868.

Kabineto: L'AFayette 3-1707

Buto: FILLmore 3-8614 (Maywood)

DR. S. GESTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Sirdies, vidaus ir vaikų ligos

4055 So. Archer Ave.

(Kampas Archer ir California A.)

Val.: 2—4 ir 6—8 p. p. kasdien, išskyrus trečiadi. ir sekmadi.

GRovehill 6-1595

DR. ALDONA A. JUŠKA

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

PRITAIKO AKINIUS

Val.: 9—12 ir 7—9 v. v., pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius

2422 West Marquette Rd.

DR. PRANAS MAŽEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63st.

Val.: 1—3 ir 7—9 vak.

Telef.: kabineto LU 5-0348

Buto PO 7-4851

DR. JUOZAS VIDZIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

26 South Cicero Avenue

Val.: 6—9 v. v., šeštadi. 2—4 v. p. p.

Telef.: kabineto AUSTin 7-4748

" Bishop 2-2670

Butas: 1445 So. 49 Ave. Tel.: OLYmpic 2-4006

VAISTINĖ

Savininkas

PR. A. ŠIMKUS

3301 So. Halsted St. Tel.: VIRginia 9080 ir 9081. Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonius patarnavimus pačio savininko Pr. Šimkaus. Lietuvis perka pas Lietuvį!